

Kommunekonomi- programmet för 2026

Hösten 2025

Kommunärenden

FINANSMINISTERIETS PUBLIKATIONER – 2025:58



VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Finansministeriets publikationer 2025:58

Kommunekonomi- programmet för 2026

Hösten 2025

Finansministeriet

Finansministeriet Helsingfors 2025

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Finansministeriet

CC BY-NC-ND 4.0

ISBN pdf: 978-952-367-186-7

ISSN pdf: 1797-9714

Layout: Statsrådets förvaltningsenhet, publikationsverksamheten

Helsingfors 2025

Kommunekonomiprogrammet för 2026 Hösten 2025

Finansministeriets publikationer 2025:58		Tema	Kommunärenden
Utgivare	Finansministeriet		
Utarbetad av	Finansministeriet		
Språk	svenska	Sidantal	67

Referat

Kommunekonomiprogrammet för hösten 2025 har utarbetats i samband med budgetpropositionen för 2026. Den kommunala ekonomins tillstånd och effekterna av regeringens åtgärder på den kommunala ekonomin beskrivs i programmet utifrån den nyaste information som finns tillgänglig. I programmet har effekterna av regeringens åtgärder utvärderats till de delar det finns regeringsbeslut om åtgärderna och deras effekter är kända.

Kommunekonomiprogrammet fördjupar den bedömning av kommunernas ekonomi som ingår i budgetberedningen. Syftet med kommunekonomiprogrammet är att bedöma läget för den kommunala ekonomin samt kommunernas förutsättningar att klara av att ordna basservice i enlighet med finansieringen och de åtgärder som anges i budgetpropositionen. I programmet prioriteras granskningen av den kommunala ekonomins utvecklingsperspektiv och statens åtgärder. Effekterna av åtgärderna har bedömts utifrån kommunalekonomin som helhet, enligt kommunstorleksgrupp och med avseende på genomförandet av finansieringsprincipen. Finansministeriets ekonomiska avdelning har berett den utvecklingsprognos för den kommunala ekonomin som presenteras i kommunekonomiprogrammet i enlighet med begreppen i kommunernas bokföring.

Kommunekonomiprogrammet har beretts i ett sekretariat som utsetts av finansministeriet och där alla centrala ministerier som bereder lagstiftning om kommunernas uppgifter och statliga åtgärder som påverkar den kommunala ekonomin samt Finlands Kommunförbund är representerade. Förhandlingarna mellan staten och kommunerna har förts i delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning och i delegationens ekonomisektion. Regeringen har behandlat kommunekonomiprogrammet i samband med förhandlingarna om statens budgetproposition för 2026.

Nyckelord kommunärenden, kommuner, kommunernas inkomster, kommunernas utgifter, kommunkoncerner, kommunal ekonomi, statsbidrag till kommunerna, kommunernas uppgifter

ISBN PDF	978-952-367-186-7	ISSN PDF	1797-9714
-----------------	-------------------	-----------------	-----------

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-186-7>

Kuntatalousohjelma vuodelle 2026 Syksy 2025

Valtiovarainministeriön julkaisu 2025:58		Teema	Kunta-asiat
Julkaisija	Valtiovarainministeriö		
Yhteisötekijä	Valtiovarainministeriö		
Kieli	ruotsi	Sivumäärä	67

Tiivistelmä

Syksyn 2025 kuntatalousohjelma on laadittu valtion vuoden 2026 talousarvioesityksen yhteydessä. Kuntatalouden tilaa ja hallituksen toimenpiteiden vaikutuksia kuntien talouteen kuvataan ohjelmassa uusimman käytössä olevan tiedon pohjalta. Hallituksen toimenpiteiden vaikutuksia on arvioitu ohjelmassa niiltä osin kuin toimenpiteistä on olemassa hallituksen päätökset ja toimenpiteiden vaikutukset ovat tiedossa.

Kuntatalousohjelma syventää talousarviovalmistelun kuntataloutta koskevaa arviointia. Kuntatalousohjelman tarkoituksena on arvioida kuntatalouden tilaa sekä kuntien mahdollisuuksia selvittää peruspalvelujen järjestämisestä valtion talousarvioesityksen mukaisella rahoituksella ja päätetyillä toimenpiteillä. Kuntatalousohjelman painopiste on kuntatalouden kehitysnäkymien ja valtion toimenpiteiden tarkastelussa. Toimenpiteiden vaikutuksia on arvioitu koko kuntatalouden lisäksi kuntakokoryhmittäin sekä rahoitusperiaatteen toteutumisen näkökulmasta. Valtiovarainministeriön kansantalousosasto on valmistellut kuntatalouden kehitysarvion, joka esitetään kuntatalousohjelmassa kuntien kirjanpidon käsittein.

Kuntatalousohjelma on valmisteltu valtiovarainministeriön nimeämässä sihteeristössä, jossa ovat mukana kaikki keskeiset kuntien tehtävälainsäädäntöä ja kuntatalouteen vaikuttavia valtion toimenpiteitä valmistelevat ministeriöt sekä Suomen Kuntaliitto. Valtion ja kuntien välinen neuvottelu on käyty Kuntatalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa sekä neuvottelukunnan talousjaostossa. Hallitus on käsitellyt kuntatalousohjelman valtion vuoden 2026 talousarvioesitystä koskevissa neuvotteluissa.

Asiasanat kunta-asiat, kunnat, kuntien tulot, kuntien menot, kuntakonsernit, kuntatalous, kuntien valtionavut, kuntien tehtävät

ISBN PDF 978-952-367-186-7 **ISSN PDF** 1797-9714

Julkaisun osoite <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-186-7>

Municipal Finances Programme 2026 Autumn 2025

Publications of the Ministry of Finance 2025:58		Subject	Local Government Affairs
Publisher	Ministry of Finance		
<hr/>			
Group author	Ministry of Finance		
Language	Swedish	Pages	67

Abstract

The Local Government Finances Programme for 2026 was drawn up in autumn 2025 in connection with preparation of the Government's budget proposal. The current state of local government finances and the impact of the Government's measures on local government finances are set out in the Programme on the basis of the latest information available. The impact of the Government's measures has been estimated in so far as there are government decisions on the measures and the effects are known.

The Local Government Finances Programme adds depth to the review of local government finances in the budget preparations. The purpose of the Local Government Finances Programme is to assess the current state of local government finances and the scope for municipalities to successfully arrange basic public services with the funding provided under the budget proposal and based on the measures decided by the Government. The Local Government Finances Programme focuses particularly on examining central government measures and the development outlook for local government finances. Impact assessments have been made from the viewpoint of local government finances as a whole, municipalities grouped by size category, and implementation of the principle of adequate financial resources. The Economics Department of the Ministry of Finance has drafted a trend projection for local government finances, which in this Programme is presented in local government accounting terms.

The Municipal Finances Programme was drafted by a secretariat appointed by the Ministry of Finance consisting of all the key ministries involved in the preparation of central government measures affecting municipal finances and in the drafting of legislation on local government functions, as well as the Association of Finnish Municipalities. Negotiations between central government and municipalities were held in the Advisory Committee on Municipal Finances and Administration and in the finance subcommittee of the Advisory Committee. The Government discussed the Municipal Finances Programme in the negotiations on the budget proposal for 2026.

Keywords municipal affairs, municipalities, municipal revenue, municipal expenditure, municipal corporation, central government transfers to municipalities, municipal functions

ISBN PDF	978-952-367-186-7	ISSN PDF	1797-9714
-----------------	-------------------	-----------------	-----------

URN address <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-186-7>

Innehåll

Sammanfattning	7
1 Lägesbild av den kommunala ekonomin hösten 2025	12
2 Den kommunala ekonomin i statens budgetproposition för 2026	26
2.1 Statsbidrag till kommunerna	26
2.2 Effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin i budgeten för 2026.....	27
2.3 Effekten på den kommunala ekonomin av ändringar i beskattningsgrunderna och betalningsgrunderna	29
3 Statliga åtgärder som påverkar den kommunala ekonomin enligt förvaltningsområde	30
3.1 Justitieministeriets förvaltningsområde	30
3.2 Finansministeriets förvaltningsområde	31
3.3 Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde.....	33
3.4 Kommunikationsministeriets förvaltningsområde	36
3.5 Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde	37
3.6 Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde.....	39
3.7 Miljöministeriets förvaltningsområde	41
4 Ramprognosen för den kommunala ekonomin och genomförandet av finansieringsprincipen	43
4.1 Allmän ekonomisk utveckling.....	43
4.2 Utvecklingsprognosen för den kommunala ekonomin.....	45
4.3 Kommunernas skatteinkomster	50
4.4 Trycket på anpassning av ekonomin enligt kommunstorleksgrupp och bedömning av hur finansieringsprincipen har genomförts	53
Bilagor	60
Bilaga 1. Den totalekonomiska utvecklingen och vissa bakgrundsantaganden	60
Bilaga 2. Effekterna av de åtgärder som statsminister Orpos regering vidtagit på kommuner och samkommuner.....	62

SAMMANFATTNING

Kommunernas försämrade ekonomi återspeglades även i kommunkoncernerna

Som väntat försämrades kommunernas ekonomiska situation 2024 jämfört med året innan. Detta berodde främst på att engångsposter från social- och hälsovårdsreformen 2023 stärkte ekonomin avsevärt i både kommunerna och kommunkoncernerna. Läget under 2024 var dock bättre än vad som förväntades i kommunekonomiprogrammet året innan.

Kommunernas sammanlagda årsbidrag minskade med närmare en miljard euro till cirka 3,26 miljarder euro. Räkenskapsperiodens resultat minskade dock något måttligare på grund av några extraordinära poster. För första gången under 2020-talet var verksamhetens och investeringarnas kassaflöde negativt, vilket också resulterade i att lånestocken ökade avsevärt.

Kommunkoncernernas sammanlagda årsbidrag minskade med över 800 miljarder euro till cirka 5,86 miljarder euro. Årsbidraget räckte mer än väl till för att täcka avskrivningarna, men inte de ökade nettoinvesteringarna. Antalet kommunkoncerner med negativt årsbidrag (9 st.) förblev dock lågt, liksom året innan.

Kommunkoncernernas sammanlagda resultat minskade med 735 miljarder euro till 1,37 miljarder euro från året innan. Antalet kommunkoncerner med ackumulerat underskott i balansräkningen ökade från 21 till 22. Kommunkoncernerna med underskott bildas främst av små kommuner med mindre än 2 000 invånare.

Kommunkoncernernas totala lånestock ökade jämfört med året innan. Lånestocken ökade med 1,83 miljarder euro och uppgick till 40,66 miljarder euro. Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde minskade avsevärt och landade 2,0 miljarder euro på minus, vilket innebär att investeringar har finansierats med lån och ackumulerade likvida medel. Liksom under tidigare år var stora städer helt klart mest skuldsatta medan små kommuner var minst skuldsatta per invånare.

Hösten 2025 beslutade finansministeriet att inleda ett utvärderingsförfarande i Etseri stad samt kommunerna Multia och Vederlax på grund av det svåra ekonomiska läget i dessa kommuner.

Effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin

De totala effekterna av de planerade åtgärderna av statsminister Orpos regering försvagar den kommunala ekonomin med cirka 170 miljoner euro 2026 jämfört med 2025. I budgetförslaget för 2026 belastas kommunernas ekonomi av olika statliga finanspolitiska anpassningsåtgärder. När man granskar effekterna av de beslut som fattats av statsminister Orpos regering under hela valperioden, blir nettoeffekten totalt cirka 200 miljoner euro, vilket stärker den lokala ekonomin 2026.

År 2026 anvisar staten statsbidrag på cirka 5,9 miljarder euro till kommunerna, vilket är cirka 3 procent mer än 2025. De kalkylerade statsandelarna uppgår till cirka 4,9 miljarder euro, ersättningarna till kommunerna för förlorade skatteinkomster till cirka 0,5 miljarder euro och de övriga statsbidragen till cirka 0,5 miljarder euro.

Statsandelen för kommunal basservice är år 2026 cirka 3,55 miljarder euro. Statsandelen ökar jämfört med den ordinarie budgeten för år 2025 med cirka 185,5 miljoner euro. Nettoeffekten av uppgiftsändringarna på nivån på statsandelen är 69 miljoner euro 2026. År 2026 ökar statsandelen till följd av en indexförhöjning på 111,1 miljoner euro och en justering av kostnadsfördelningen på 127,5 miljoner euro.

Det föreslås en permanent minskning på 75 miljoner euro av statsandelen som hänför sig till finansieringen av tillväxtåtgärder som regeringen beslutat om. Den tillfälliga minskningen som hänför sig till preciseringen av beräkningarna över överföringen av social- och hälsovårdsreformen och minskningen av indexförhöjningen med 1 procentenhet enligt regeringsprogrammet kommer också att minska statsandelen 2026.

Statsandelarna till kommunerna inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde är cirka 1,3 miljarder euro 2026, såsom i år. De lagstadgade skyldigheterna för kommunernas integrationsuppgifter avvecklas och anslaget minskar med 30 miljoner euro på 2027 års nivå.

Utsikterna för den kommunala ekonomin förblir anspråkslösa nästa år

Finlands ekonomi har återhämtat sig långsamt, och skatteintäkterna utvecklas svagt i år. Det svaga arbetsmarknadsläget som pågått i ett par år visar inga tecken på förbättring. På årsnivå finns det något färre sysselsatta än i fjol och betydligt fler arbetslösa, cirka 9,4 procent av arbetskraften. I och med produktionstillväxten förväntas dock sysselsättningsläget bli bättre från och med 2026.

Det svaga konjunkturläget har också påverkat den kommunala ekonomin under 2025, och dess skatteintäktsprognoser har sänkts baserat på ackumuleringsupp-gifter längs med året. Årsbidraget minskar men kommer förmodligen att täcka avskrivningarna. Räkenskapsårets resultat förväntas bli svagt positivt, men resultatet förstärks delvis av en extraordinär engångsintäkt, vars effekt inte kommer att sträcka sig till kommande år. Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde minskar till –1,1 miljarder euro.

Utsikterna för den kommunala ekonomin förblir anspråkslösa även 2026. Det tre-åriga löneavtalet som ingicks våren 2025 kommer att öka kostnaderna för den kommunala ekonomin betydligt. År 2025 ökar arbetskraftskostnaderna med cirka 2,8 procent på grund av avtalshöjningar, år 2026 med 3,2 procent och år 2027 med 3,9 procent. Denna utveckling ökar kostnadstrycket inom den serviceintensiva kommunsektorn, där personalkostnaderna står för en stor andel. Utöver den grundläggande uppgörelsen består löneförhöjningarna inom kommunsektorn av utvecklingsprogrammen för avlöningen, vilket leder till att löneförhöjningarna inom sektorn blir större än den allmänna linjen. Enligt prognosen för prisindexet för basservice, som beskriver kostnadsutvecklingen i kommunerna, ökar kostnaderna med 3,5 procent 2026 och i genomsnitt med 3,3 procent per år 2027–2029.

Även om skatteintäkterna förväntas öka snabbt under 2026 i takt med att konjunkturläget förbättras, belastas utvecklingen av kommunernas intäkter av minskningarna av statsbidragen. Dessutom kan utgången och omförhandlingarna av hyresavtalen för hälso- och socialvårdsfastigheter minska kommunernas hyresintäkter. Obalansen mellan inkomster och utgifter blir värre, eftersom de årsbidragen inte räcker till för att täcka nettoinvesteringarna, och enligt tryckberäkningen minskar verksamhetens och investeringarnas kassaflöde till –1,4 miljarder euro 2026 och ytterligare till –1,5 miljarder euro 2027. Obalansen kommer att minska något 2028, då indexbromsen för statsbidragen för basservice och de tillfälliga nedskärningarna relaterade till social- och hälsovårdsreformen gällande statsbidragen för 2023 slopas. Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde blir dock cirka –1,2 miljarder euro 2028 och –1,0 miljarder euro 2029. Det negativa kassaflödet från verksamheten och investeringarna återspeglas i utvecklingen av kommunernas lånestock, som hotar att öka till 26,5 miljarder euro 2029.

Kommunernas skatteinkomster väntas öka avsevärt nästa år

Enligt prognosen ökar kommunernas skatteintäkter med 5,2 procent 2026.

Inkomsten från kommunalskatten beräknas vara cirka 10,7 miljarder euro under 2026, cirka 600 miljarder euro mer än under 2025. Inkomsten från kommunalskatten påverkas av hur skattebasen utvecklas under ramperioden och av regeringens beslut.

År 2026 beräknas kommunernas intäkter från samfundsskatten uppgå till 1,7 miljarder euro, vilket är cirka 102 miljoner euro mer än under 2025. År 2026 uppgår intäkterna från samfundsskatten till cirka 2,38 miljarder euro, vilket är cirka 27 miljoner euro mer än under 2025. Intäkterna från gruvmineralskatten, som trädde i kraft 2024, uppskattas uppgå till cirka 33 miljoner euro 2026. Av detta belopp står de kommuner där gruvorna är belägna för 60 procent, dvs. cirka 20 miljoner euro.

Det beräknade trycket på att anpassa ekonomin ökar i alla kommungrupper under de närmaste åren

Kommunekonomiprogrammet innehåller en bedömning av förändringarna i kommunernas strukturella saldo både med beaktande av utvecklingen i hela landet och enligt kommunstorleksgrupp. Under granskningsperioden för den kommunala ekonomin fram till 2029 råder en obalans mellan intäkter och utgifter. Mot slutet av granskningsperioden kommer situationen att bli mer balanserad på det finska fastlandet, då indexbromsen för statsandelar för basservice i enlighet med statsminister Orpos regeringsprogram och de tillfälliga nedskärningarna i social- och hälsovårdsreformen gällande statsandelar för 2023 slopas.

Det kalkylmässiga trycket att höja kommunalskattesatsen ökar i alla kommunstorleksgrupper i början av granskningsperioden men blir måttligare närmare 2029. Baserat på tryckberäkningen hänför sig det största förhöjningstrycket till 2026 och 2027, och detta gäller alla kommunstorleksgrupper. Förhöjningstrycket kommer att öka under de närmaste åren särskilt i kommuner där befolkningen minskar och som har en äldre befolkning, där skattesatserna generellt redan är högre än i landet i genomsnitt. Ett sönderfall av skattebasen kan utgöra ett växande hot, särskilt i mindre kommunstorleksgrupper.

Mot slutet av ramperioden kommer verksamhetens och investeringarnas kassaflöde för alla kommunstorleksgrupper att bli negativt, cirka –163 euro per invånare på nationell nivå. Det finns dock stora skillnader mellan kommungrupperna. Det

avtagande kassaflödet från verksamheten och investeringarna under granskningsperioden beror till stor del på att nettoinvesteringarna ligger kvar på en hög nivå särskilt i storstäder och på nedskärningarna i statsandelar.

År 2025 finns det uppskattningsvis sju kommuner med negativt årsbidrag, vilket är något färre än året innan. Antalet kommuner med negativt årsbidrag ökar emellertid avsevärt från och med nästa år. Av dessa kommuner är största delen kommuner med färre än 2000 invånare.

1 Lägesbild av den kommunala ekonomin hösten 2025

Kommunekonomiprogrammet analyserar ekonomin i kommunerna, samkommunerna och kommunkoncernerna på fastlandet. Bedömningen av läget för den kommunala ekonomin baserar sig på kommunernas, samkommunernas och kommunkoncernernas bokslut för 2024 som rapporterats till Statskontoret och offentliggjordes i maj 2025. I det kommunekonomiprogram som offentliggjordes våren 2025 behandlades uppgifterna i kommunernas och samkommunernas bokslutsuppskattningar för 2024. Eftersom det inte lämnas in några rapporter om bokslutsuppskattningar för kommunkoncernerna utgör framför allt granskningen av kommunkoncernerna ett nytt inslag i höstens program. Den kommunala ekonomin behandlas med hjälp av de begrepp som används i kommunernas bokföring. De senaste invånaruppgifterna från slutet av 2024 har använts i den invånarspecifika granskningen.

Det fanns mindre brister i den information som rapporterades till Statskontoret efter att rapporteringsperioden avslutats, eftersom bokslutsinformation saknades från en samkommun, finansieringsanalys från två kommuner och en samkommun, koncernbokslut från två kommuner och annan finansiell information som kompletterar bokslutet från två kommuner. Den saknade informationen har inte imputerats.

Centrala punkter och observationer

- Kommunkoncernernas ekonomiska situation försvagades som förväntat 2024 jämfört med 2023, då engångsposterna relaterade till social- och hälsovårdsreformen stärkte ekonomin i både kommunerna och kommunkoncernernas. De så kallade skattesvansarna i samband med reformen sträckte sig dock delvis ända till 2024. Läget under 2024 var dock bättre än vad som förväntades i kommunekonomiprogrammet året innan.
- Kommunkoncernernas sammanlagda årsbidrag minskade med cirka 830 miljarder euro till cirka 5,86 miljarder euro. Årsbidraget räckte mer än väl till för att täcka avskrivningarna, men inte de ökade nettoinvesteringarna. Räkenskapsperiodens resultat minskade med 735 miljarder euro till 1,37 miljarder euro. Resultatet påverkades positivt av betydande extraordinära poster i vissa städer.

- Kassaflödet från verksamheten och investeringarna i kommunalkoncernerna minskade med 1,5 miljarder euro, vilket resulterade i ett negativt resultat på 2 miljarder euro. Den totala lånestocken uppgick till 40,66 miljarder euro. Tillväxten från 2023 till 2024 var 1,83 miljarder euro.
- Antalet kommunkoncerner med negativt årsbidrag (9 st.) förblev dock lågt, liksom året innan (8 st.).
- Utvärderingsförfarande baserat på bokslutsuppgifter inleds i tre kommuner 2024.

Kommunkoncernernas ekonomiska situation försvagades med utvecklingen i kommunerna

Kommunkoncernernas ekonomiska situation försvagades som förväntat 2024 jämfört med 2023, då engångsposterna relaterade till social- och hälsovårdsreformen stärkte ekonomin i både kommunerna och kommunkoncernernas. De så kallade skattesvansarna i samband med reformen sträckte sig dock delvis ända till 2024 och uppgick till cirka 170 miljoner euro. Det ekonomiska läget under 2024 var dock bättre än vad som förväntades i kommunekonomiprogrammet året innan.

Kommunkoncernernas sammanlagda årsbidrag minskade med cirka 830 miljarder euro till cirka 5,86 miljarder euro. Årsbidraget räckte mer än väl till för att täcka avskrivningarna, men inte de ökade nettoinvesteringarna. Årsbidraget var negativt för nio koncerner, jämfört med åtta året innan. Av dessa var åtta kommunkoncerner med färre än 5 000 invånare och en var en kommunkoncern med drygt 10 000 invånare. Vid en granskning per invånare fanns de starkaste årsbidragen, liksom under tidigare år, i stora kommuner med över 100 000 invånare.

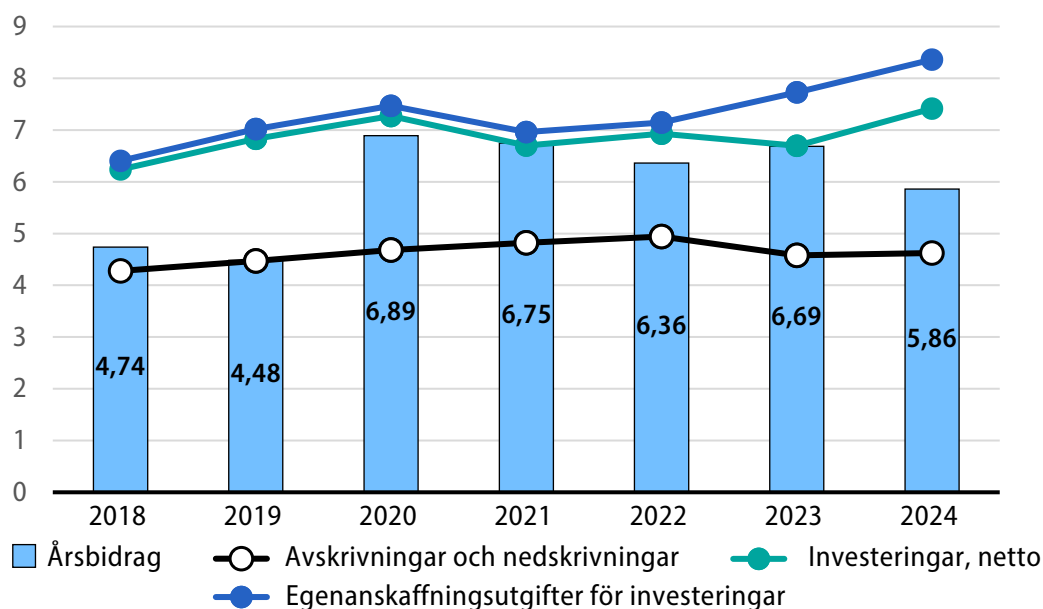
Kommunkoncernernas sammanlagda resultat minskade med 735 miljarder euro till 1,37 miljarder euro från året innan. Resultatet påverkades positivt av extraordinära poster, såsom försäljningen av S:t Michels energibolag och bolagiseringen av Tammerfors vattenverk. Antalet kommunkoncerner som uppvisade ett negativt resultat för räkenskapsperioden ökade från 52 till 80. Det totala ackumulerade överskottet i balansräkningen ökade med 1,11 miljarder euro till 20,81 miljarder euro. Antalet kommunkoncerner med ackumulerat underskott i balansräkningen ökade från 21 till 22. Kommunkoncernerna med underskott är främst små kommunkoncerner med mindre än 2 000 invånare.

Tabell 1. Utvecklingen av kommunkoncernernas ekonomi 2021–2024, miljarder euro.

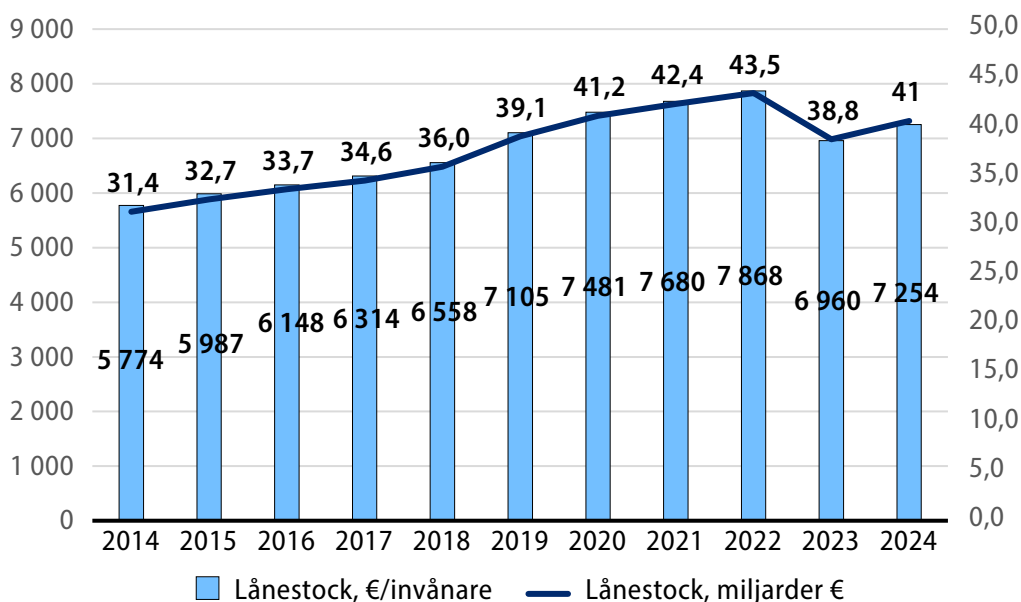
	2021 bokslut	2022 bokslut	2023 bokslut	2024 bokslut	Förändring md € 2023–2024	Förändr. i % 2023–2024
Verksamhetsintäkter	29,58	31,51	16,90	16,60	–0,30	–1,8 %
Verksamhetskostnader	59,51	63,47	29,21	29,03	–0,18	–0,6 %
Verksamhetsbidrag	–29,85	–31,92	–12,24	–12,33	–0,10	0,8 %
Skatteinkomster	25,36	26,71	14,35	13,86	–0,49	–3,4 %
Statsandelar för driftsekonomin	11,28	11,98	4,90	4,76	–0,14	–2,8 %
Skattefinansiering totalt	36,65	38,68	19,25	18,62	–0,63	–3,3 %
Finansieringsposter, netto	–0,05	–0,40	–0,33	–0,43	–0,10	30,2 %
Årsbidrag	6,75	6,36	6,69	5,86	–0,83	–12,4 %
Avskrivningar och nedskrivningar	4,82	4,94	4,58	4,62	0,04	0,9 %
Årsbidrag – avskrivningar	1,93	1,42	2,11	1,24	–0,87	
Räkenskapsperiodens resultat	2,04	1,63	2,10	1,37	–0,74	–35,0 %
Nettoinvesteringar	–6,70	–6,93	–6,70	–7,41	–0,72	10,7 %
Investeringsutgifter	8,59	9,68	7,89	8,51	0,62	7,9 %
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	0,26	0,22	0,16	0,15	–0,01	–5,8 %
Inkomster från försäljning av investeringsvaror	1,63	2,54	1,03	0,95	–0,08	–8,2 %
Årsbidrag – nettoinvesteringar	0,05	–0,57	–0,01	–1,55	–1,54	

	2021 bokslut	2022 bokslut	2023 bokslut	2024 bokslut	Förändring md € 2023–2024	Förändr. i % 2023–2024
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	–0,62	–1,21	–0,50	–2,00	–1,50	298,4 %
Lånestock	42,40	43,54	38,83	40,66	1,83	4,7 %
Likvida medel	9,70	10,63	8,18	7,95	–0,23	–2,8 %
Akkumulerat över-/underskott i balansräkningen	16,43	17,79	19,70	20,81	1,11	5,6 %
Skattesats, vägd	20,02	20,01	7,33	7,47		+0,14 %-enheter

Figur 1. Årsbidragets tillräcklighet för att täcka avskrivningar och investeringar 2018–2024, miljarder euro.



Efter nedgången under 2023 vände kommunkoncernernas investeringsutgifter återigen uppåt. Investeringsutgifterna ökade med 620 miljoner euro till 8,51 miljarder euro. Nettoinvesteringarna var cirka 7,41 miljarder euro. Det svagare årsbidraget och de ökade investeringarna ledde till att en större andel av investeringarna än under tidigare år måste täckas med främmande kapital, vilket återspeglas i en tydlig ökning av lånestocken från 2023. År 2023 minskade lånebeloppet av en engångsföreteelse när lån från sjukvårds- och specialomsorgsdistrikt överfördes till välfärdsområdena. Lånestocken ökade från året innan med 1,83 miljarder euro till 40,66 miljarder euro. Det genomsnittliga lånebeloppet per invånare var 7 254 euro, medan motsvarande siffra 2023 var 6 968 euro.

Figur 2. Lånestock 2014–2024, miljarder euro och per invånare.

Kassaflödet från verksamheten och investeringarna minskade med 1,5 miljarder euro, vilket resulterade i ett negativt resultat på hela 2 miljarder euro. Kassaflödet var negativt för 128 koncerner jämfört med 105 koncerner året innan. Det negativa kassaflödet från verksamheten och investeringarna innebär att investeringar måste finansieras antingen genom att ta lån eller med hjälp av ackumulerade likvida medel.

Granskat enligt kommunstorleksgrupp fanns de största lånebeloppen liksom tidigare år i stora kommunkoncerner med över 100 000 invånare. De större kommunernas koncerner inkluderar till exempel energibolag, stora aktörer relaterade till infrastruktur och miljöförvaltning, samt kollektivtrafik, vilka är färre i mindre kommuner. Lånestocken ökade i kommunstorleksgrupper med över 10 000 invånare och minskade i mindre kommunstorleksgrupper. Kommunstorleksgruppen med över 100 000 invånare har en andel på cirka 54 procent och gruppen med färre än 2 000 invånare en andel på 0,6 procent av lånestocken i kommunkoncernerna på det finländska fastlandet. Kommunkoncernernas likvida medel minskade med cirka 230 miljoner euro till något under 8 miljarder euro.

Kommunernas ekonomiska läge försvagades efter starka år

Kommunernas ekonomi försvagades som väntat under 2024 jämfört med 2023. Kommunernas sammanlagda årsbidrag minskade med 970 miljarder euro till 3,26 miljarder euro. Årsbidraget räckte till för att täcka avskrivningarna, men inte

nettoinvesteringarna. Räkenskapsperiodens resultat minskade med cirka 670 miljarder euro men var dock 1,05 miljarder euro på den positiva sidan. Att resultatet försämrades mindre än årsbidraget förklaras av tidigare nämnda engångsintäkter. Tack vare det positiva resultatet och räkenskapsårets överskott ökade det ackumulerade överskottet i balansräkningen med drygt en miljard euro till cirka 17,59 miljarder euro. Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde var sin tur negativt och uppgick till cirka –400 miljoner euro. Senast kassaflödet från verksamheten och investeringarna var negativt var år 2019.

År 2024 var antalet kommuner med negativt årsbidrag 14 medan det 2023 var 15. Räkenskapsperiodens resultat var negativt i 84 kommuner, jämfört med 55 kommuner 2023. Små kommuner med färre än 2 000 invånare uppvisade de svagaste årsbidragen, medan de svagaste resultaten fanns i kommunstorleksgruppen med 10 001–20 000 invånare. I kommuner med färre än 2 000 invånare förbättrades dock både årsbidraget och resultatet från 2023, medan de försvagades i alla andra kommunstorleksgrupper. Antalet kommuner med ackumulerat underskott i balansräkningen ökade från 16 till 18.

Tabell 2. Utvecklingen av kommunernas ekonomi 2021–2024, miljarder euro.

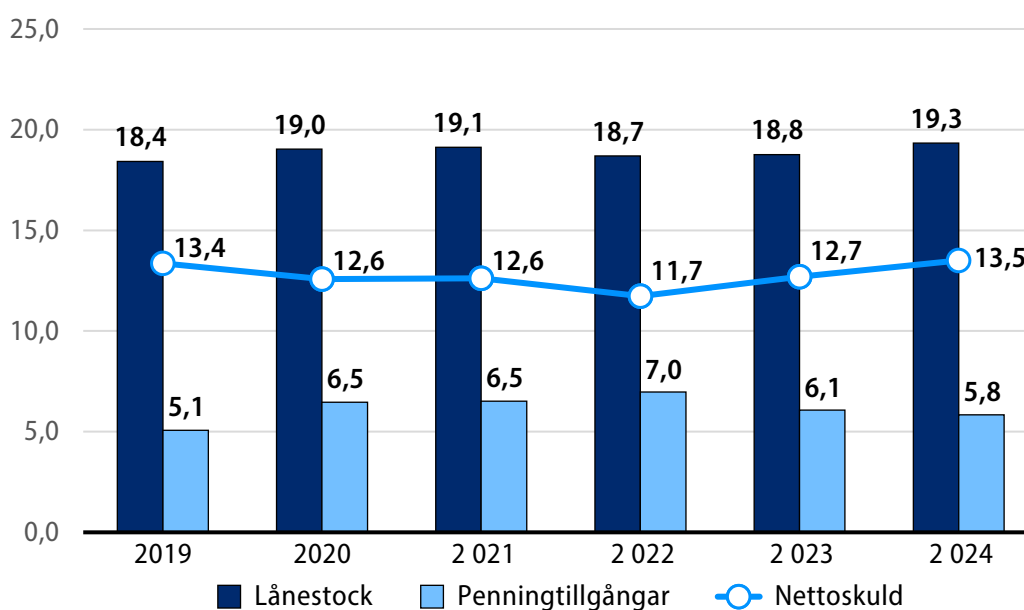
	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Förändring md € 2023–2024	Förändr. i % 2023–2024
Verksamhetens intäkter	8,11	7,89	5,81	5,82	0,00	0,1
Verksamhetsutgifter – inkl. tillverkning för eget bruk	40,39	42,28	20,08	20,30	0,21	1,1
Personalkostnader	14,32	14,50	10,42	10,56	0,14	1,32
Köp av tjänster	21,36	22,92	5,82	5,99	0,17	2,95
Verksamhetsbidrag	–32,28	–34,39	–14,27	–14,48	–0,21	–1,5
Skatteinkomster	25,42	26,77	14,45	13,97	–0,49	–3,4
Kommunalskatt	20,60	21,64	10,22	9,88	–0,34	–3,3
Fastighetsskatt	1,97	2,09	2,18	2,33	0,15	6,7
Samfundsskatt	2,85	3,03	2,05	1,76	–0,30	–14,5
Statsandelar	10,08	10,74	3,63	3,39	–0,23	–6,5
Skattefinansiering totalt	35,50	37,51	18,08	17,36	–0,72	–4,0
Finansieringsposter, netto	0,57	0,33	0,42	0,38	–0,04	–9,5
Årsbidrag	3,79	3,45	4,23	3,26	–0,97	–22,9
Avskrivningar och nedskrivningar	2,41	2,45	2,50	2,57	0,08	3,1
Årsbidrag – avskrivningar	1,38	1,00	1,74	0,69	–1,05	
Extraordinära poster	0,11	0,17	–0,02	0,36	0,38	
Räkenskapsperiodens resultat	1,49	1,16	1,72	1,05	–0,67	–39,0

	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Bokslut 2024	Förändring md € 2023–2024	Förändr. i % 2023–2024
Nettoinvesteringar	-2,87	-2,09	-3,69	-3,60	0,08	-2,3
Investeringsutgifter, brutto	-3,97	-4,23	-4,41	-4,48	-0,07	1,5
Finansieringsandelar av investeringar	0,15	0,13	0,14	0,11	-0,02	-16,2
Inkomster från försäljning av investeringsvaror	0,95	2,02	0,58	0,76	0,17	29,5
Årsbidrag – nettoinvesteringar	0,92	1,36	0,55	-0,34	-0,89	
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	0,27	0,64	0,29	-0,40	-0,69	-235,5
Lånestock	19,12	18,69	18,77	19,34	0,57	3,0
Likvida medel	6,50	6,97	6,07	5,84	-0,24	-3,9
Akkumulerat under-/överskott i balansräkningen	13,86	14,92	16,57	17,59	1,02	6,1
Skattesats, vägd	20,02	20,01	7,33	7,47		0,14

Kommunernas lånebelopp ökade med 570 miljoner euro till 19,34 miljarder euro. Det genomsnittliga lånebeloppet per invånare i hela landet var 3 450 euro. Lånebeloppet ökade i alla andra kommuner utom kommuner med färre än 2 000 invånare, och mest i kommunstorleksgruppen med 10 001–20 000 invånare. Lånebeloppet per invånare var minst i kommunstorleksgruppen med 2 000–5 000 invånare och störst i kommunstorleksgruppen med 10 001–20 000 invånare. Lånebeloppen varierade i relativt liten grad mellan de olika kommunstorleksgrupperna, men de kommunspecifika skillnaderna var stora. Det största lånebeloppet för en enskild kommun var 15 344 euro per invånare, medan sju kommuner inte hade något lån alls i bokslutet för 2024.

Vid tolkningen av kommunernas lånebelopp ska man dock beakta att vissa investeringsprojekt genomförs i och vissa lån som behövs för att finansiera dem tas av kommunernas dotterbolag. Dotterbolagens lån redovisas endast i koncernbokslutet, inte i moderkommunens bokslut. Dessutom kan kommunerna och deras dotterbolag i stället för att genomföra investeringsprojekt med hjälp av investeringar och lån som syns i den egna balansräkningen genomföra investeringsprojekt med hjälp av långvariga hyresavtal som påverkar verksamhetskostnaderna.

Figur 3. Utvecklingen av kommunernas lånebelopp och likvida medel samt skillnaden mellan dem (nettoskulden) 2019–2024, miljarder euro.



Uppfyllande av kriterierna för kommunernas utvärderingsförfarande och inledande av utvärderingsförfarandet

Utvärderingsförfarandet i fråga om kommuner som har en speciellt svår ekonomisk ställning, dvs. det så kallade kriskommunsförfarandet, kan enligt kommunallagen inledas om kommunen inte har täckt underskottet i kommunens balansräkning inom den tidsfrist som anges i kommunallagen. Tidsfristen överskreds i boksluten för 2024 för städerna Haapajärvi och Kemi samt kommunerna Kyyjärvi, Multia och Pertunmaa. Ett utvärderingsförfarande kan även inledas om underskottet i kommunens koncernbokslut är minst 1 000 euro per invånare och föregående år minst 500 euro per invånare eller om de ekonomiska nyckeltal som beskriver tillräckligheten och soliditeten i finansieringen två år i följd har uppfyllt de i lag fastställda gränsvärdena. Kriteriet baserat på det ackumulerade underskottet i koncernbokslutet uppfylldes av Etseri stad och kommunerna Kyyjärvi, Lestijärvi, Pertunmaa och Vederlax. När det gäller Etseri uppfylldes dessutom alla fyra kriterier för utvärderingsförfarandet.

Finansministeriet har beslutat att utvärderingsförfarande inte inleds i städerna Haapajärvi eller Kemi eller kommunerna Kyyjärvi, Lestijärvi eller Pertunmaa trots att kriterierna uppfylldes. Försäljningen av aktier i Kemi stads energi- och vattenbolag förväntas ske under 2025, vilket innebär att kriterierna för utvärderingsförfarandet inte längre är uppfyllda. Haapajärvi, Kyyjärvi och Lestijärvi har däremot tidigare varit föremål för utvärderingsförfarandet och vidtar ekonomiska balanseringsåtgärder enligt plan. Kommunsammanslagningen mellan Pertunmaa och Mäntyharju trädde i kraft i början av 2025.

Finansministeriet har beslutat att inleda ett utvärderingsförfarande i Etseri stad och i Multia och Vederlax kommuner. Förfarandena inleds hösten 2025. Multia och Vederlax kommuner har inte tidigare varit föremål för utvärderingsförfarandet. Etseri kommun har varit föremål för utvärderingsförfarandet baserat på boksluten för 2006 och 2016.

Samkommunernas betydelse som en del av den kommunala ekonomin fortsatte att minska

År 2024 fanns det 80 samkommuner, medan antalet var 99 år 2023 och 126 år 2022. Av samkommunerna är 31 samkommuner för utbildning och 18 landskapsförbund. De resterande samkommunerna hör till gruppen "övriga", av vilka de största är samkommunen Helsingforsregionens trafik och samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster.

Samkommunernas årsbidrag var cirka 327 miljoner euro positivt, medan det 2023 var cirka 314 miljoner euro. Årsbidraget var positivt i alla samkommunstyper. Precis som föregående år var årsbidraget tillräckligt för både avskrivningar och nettoinvesteringar. Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde minskade men uppgick dock till cirka 49 miljoner euro på den positiva sidan. Samkommunernas sammanlagda resultat för räkenskapsperioden var cirka 37 miljoner euro, medan det året innan var 24 miljoner euro.

Tabell 3. Utvecklingen av samkommunernas ekonomi 2021–2024, miljarder euro.

	2021 bokslut	2022 bokslut	2023 bokslut	2024 bokslut	Förändring 2023–2024, md euro	Förändring 2023–2024 procent
Verksamhetens intäkter	18,19	19,25	2,74	2,80	0,06	2,27
Verksamhetsintäkter, inkl. tillverkning för eget bruk	17,32	18,37	2,37	2,42	0,05	2,30
Verksamhetsbidrag	0,87	0,88	0,37	0,38	0,01	2,12
Årsbidrag	0,82	0,81	0,31	0,33	0,01	4,04
Avskrivningar och nedskrivningar	0,68	0,72	0,29	0,29	–0,00	–0,30
Årsbidrag – avskrivningar	0,14	0,09	0,02	0,04	0,01	
Räkenskapsperiodens resultat	0,16	0,11	0,02	0,04	0,01	52,29
Nettoinvesteringar	–1,24	–1,55	–0,23	–0,28	–0,05	21,14
Investeringsutgifter, brutto	–1,38	–1,69	–0,32	–0,30	0,02	–6,40
Årsbidrag – nettoinvesteringar	–0,42	–0,75	0,08	0,04	–0,04	–45,98
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	–0,40	–0,73	0,07	0,05	–0,02	–32,98
Lånestock	6,16	7,17	2,23	2,23	0,00	0,07
Penningtillgångar	1,61	1,75	0,67	0,62	–0,05	–6,81
Akkumulerat under-/överskott i balansräkningen	0,93	1,01	1,02	1,06	0,04	3,43

Årsbidraget var negativt i 10 samkommuner, och det totala negativa årsbidraget i dem var –23,3 miljoner euro. Resultatet för räkenskapsperioden var negativt för 20 samkommuner jämfört med 47 samkommuner året innan.

Samkommunernas sammanlagda nettoinvesteringar vände svagt uppåt och uppgick till 283 miljoner euro. Lånestocken låg kvar på föregående års nivå och var 2,23 miljarder euro.

Samkommunernas sammanlagda ackumulerade överskott låg på föregående års nivå och uppgick till drygt en miljard euro. Endast en samkommun uppvisade ackumulerat underskott. Kriterierna för utvärderingsförfarandet uppfylldes inte för någon samkommun.

2 Den kommunala ekonomin i statens budgetproposition för 2026

2.1 Statsbidrag till kommunerna

År 2026 anvisar staten statsbidrag på cirka 5,9 miljarder euro till kommunerna, vilket är cirka 3 procent mer än 2025. De kalkylerade statsandelarna uppgår till cirka 4,9 miljarder euro, ersättningarna till kommunerna för förlorade skatteinkomster till cirka 0,5 miljarder euro och de övriga statsbidragen till cirka 0,5 miljarder euro.

Tabell 4. Statsbidrag till kommuners och samkommuners driftsekonomi, miljoner euro.

	2024 budget + tilläggsb.	2025 budget	2026 budgetprop.
Kalkylerade statsandelar	3 733	4 668	4 864
FM	2 501	3 367	3 552
UKM	1 232	1 302	1 312
– varav samkommuner	1 112	1 084	1 128
Statens kompensation till kommunerna för förlorade skatteinkomster till följd av ändringar i beskattningsgrunderna	848	541	534
Statsunderstöd:	628	496	475
JM	32	0	0
FM	0	11	11
UKM	253	208	191
JSM	4	4	9
KM	31	30	31
ANM	223	193	190
SHM	57	32	27
MM	27	17	17
Statsbidrag sammanlagt	5 210	5 705	5 874

2.2 Effekterna av statens åtgärder på den kommunala ekonomin i budgeten för 2026

I budgetpropositionen ingår ett flertal åtgärder som påverkar den kommunala ekonomin och vilkas nettoeffekt på den kommunala ekonomin varierar. För nya eller mer omfattande uppgifter och skyldigheter anvisas en statsandel på 100 %, och kommunerna kompenseras för konsekvenserna av sådana ändringar i beskattningsgrunderna som staten beslutat om. Som en del av sparbesluten våren 2024 kommer vissa kommunala uppgifter och skyldigheter ännu att slopas.

De totala effekterna av de planerade åtgärderna av statsminister Orpos regering försvagar den kommunala ekonomin med cirka 170 miljoner euro 2026 jämfört med 2025. I budgetförslaget för 2026 belastas kommunernas ekonomi av olika statliga finanspolitiska anpassningsåtgärder. Statsandelens anslag för basservice minskar med 75 miljoner euro, och från indexförhöjningen av statsandelen 2026 avdras dessutom en procentenhet.

När man granskar effekterna av de beslut som fattats av statsminister Orpos regering under hela valperioden, blir nettoeffekten totalt cirka 200 miljoner euro, vilket stärker den lokala ekonomin 2026. I avsnittet har det inte beaktats att den 2024–2025 genomförda lösningen för kanalisering av de besparingar som gäller socialskyddsfonderna ökade kommunernas skatteinkomster och minskade kommunarbetsgivarnas betalningsbörda med cirka 100 miljoner euro per år.

En detaljerad tabell över de statliga åtgärdernas konsekvenser för den kommunala ekonomin finns i bilaga 2.

Tabell 5. Konsekvenser för den kommunala ekonomin av de åtgärder som statsminister Orpos regering vidtagit, miljoner euro, förändring år 2026 jämfört med 2025 års budget.

	Inverkan på inkomster	Inverkan på utgifter	Nettoinverkan
Skatteinkomster	28	0	28
Kompensationer för förlorade skatteinkomster	-30	0	-30
FM*	-37	65	-102
UKM	15	12	3
KM	48	48	0
ANM	4	-2	6
SHM**	-23	52	-75
MM	1	1	0
Övriga	4	4	0
Totalt	10	180	-170

* Utan kompensation för förlorade skatteinkomster

** Inklusivt ändringar av förmåner med inverkan på skatteintäkter

2.3 Effekten på den kommunala ekonomin av ändringar i beskattningsgrunderna och betalningsgrunderna

I tabell 6 behandlas efter skatteslag de konsekvenser som olika lagändringar kommer att ha för kommunernas skatteintäkter under ramperioden. I enlighet med regeringsprogrammet kompenseras kommunerna enligt nettobelopp för de konsekvenser som ändringarna i beskattningsgrunderna har för skatteintäkterna.

Tabell 6. Effekterna på kommunernas skatteintäkter på årsnivå till följd av de centrala ändringarna i beskattningsgrunderna, miljoner euro.

	2026
Indexjustering i beskattningen av förvärvsinkomster	-37
Höjning av arbetsinkomstavdraget	-14
Ökning av det barnrelaterade förhöjda arbetsinkomstavdraget	-4
Slopande av avdrag för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer i personbeskattningen	35
Slopande av avdrag för arbetsrum	10
Slopande av skattefriheten för tjänstecykelförmån	3
Förhindrande av minimering av dividendbeskattning med hjälp av artificiella aktiebytessystem	9
Utvidgning av lagen om källskatt för löntagare från utlandet	-1
Förlängning av skattestödet för tjänstebilar som är renodlade elbilar med fyra år	-1
Konsekvenser av ändringar som beslutats tidigare för de kommunala skatteintäkterna under ramperioden	13,5
Totalt	13,5

Ändringarna av skattegrunderna för samfundsskatt (slopande av avdragbarheten för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer, 5 miljoner euro) kompenseras för kommunerna genom en ändring av utdelningsandelarna, och således är inverkan neutral med tanke på kommunernas finansiella ställning.

3 Statliga åtgärder som påverkar den kommunala ekonomin enligt förvaltningsområde

3.1 Justitieministeriets förvaltningsområde

Ersättningsgrunderna enligt inlösningslagen reformerades i enlighet med statsminister Petteri Orpos regeringsprogram. Riksdagen godkände ändringarna av inlösningslagen gällande ersättningsgrunderna, och de trädde i kraft den 1 augusti 2025.

Vid inlösningsförrättningar med anknytning till samhällsbyggandet har det under 2019–2023 bestämts att kommunerna ska betala ersättningar till ett belopp på i genomsnitt cirka 3 miljoner euro per år. De ändringar som föreslagits i ersättningsgrunderna enligt inlösningslagen innebär ett tryck på att höja dessa ersättningar med cirka 0,75 miljoner euro. Kommunernas markanskaffning i anslutning till samhällsbyggandet grundar sig dock nästan uteslutande på frivilliga rättshandlingar. Eftersom ersättningsgrunderna i inlösningslagen också påverkar prisnivån för kommunernas frivilliga markförvärv, kommer de föreslagna ändringarna också att orsaka uppåttryck på avtalsbaserade markförvärv.

Kommunernas årliga investeringsutgifter för anskaffning av mark- och vattenområden har under 2019–2023 i genomsnitt uppgått till 162,9 miljoner euro. De föreslagna ändringarna av ersättningsgrunderna i inlösningslagen skulle, när de i sin helhet övergår till frivilliga rättshandlingar, innebära en ökning av kostnaderna för kommunernas anskaffning av mark med cirka 40,7 miljoner euro. Konsekvenserna bedöms dock vara mindre. Ändringarna i ersättningsgrunderna enligt inlösningslagen bedöms utvidga inlösningsförfarandets användningsområde när det gäller kommunernas markanskaffning.

En ökning av antalet förfaranden för inlösningsstillstånd och inlösningsförrättningar ökar därför även de administrativa kostnaderna för kommunerna i egenskap av inlösare och för staten som ansvarar för inlösningsförfarandet.

3.2 Finansministeriets förvaltningsområde

Statsandel för kommunal basservice

Statsandelen för kommunal basservice är år 2026 cirka 3,55 miljarder euro. Högst 10 miljoner av detta reserveras för behovsprövad höjning av statsandelen. Statsandelen ökar jämfört med den ordinarie budgeten för år 2025 med cirka 185,5 miljoner euro.

De nya och utökade uppgifterna kommer att öka nivån på statsandelarna med totalt 69 miljoner euro jämfört med den tidigare ordinarie budgeten. De största effekterna är reformen av stödet för lärande och skolgång, 53,5 miljoner euro, och ökningen av grundläggande utbildning med tre årsveckotimmar per vecka, 12,0 miljoner euro. Dessutom kommer höjningen av hemkommunsersättningen till privata utbildningsanordnare till 100 procent att öka nivån på statsandelen med 6,4 miljoner euro, och införandet av den norska modellen för stöd för hemvård av barn med 1,2 miljoner euro.

Nivån på statsandelen beaktar minskningen av uppgifter och skyldigheter, inklusive upphävandet av kommunernas anställningsskyldighet för arbetslösa arbetssökande som fyllt 57 år, 2,2 miljoner euro, och förenklingen av serviceprocessen för arbetssökande, 0,7 miljoner euro. Dessutom sänker minskningen av antalet handlingar som gäller stöd för förskoleundervisning och grundläggande utbildning och upphävandet av skyldigheten att skicka påminnelser i anslutning till utkomstskyddet för arbetslösa nivån på statsandelen med sammanlagt något under 1 miljon euro.

År 2026 beaktas i statsandelen för basservice den tillfälliga minskningen på cirka 21,8 miljoner euro i samband med avvecklingen av kommunala skyldigheter och uppgifter. Nivån på statsandelen beaktar även den tillfälliga minskningen på cirka 167 miljoner euro relaterad till utjämningen av intäkter och kostnader som överförts från kommuner till välfärdsområden för 2023. Dessutom beaktar nivån på statsandelen den tillfälliga minskningen på 64 miljoner euro relaterad till återkrav av den tillfälliga höjning på 192 miljoner euro som gjordes för 2024. I nivån för statsandelen beaktas dessutom från och med 2026 en permanent minskning på 75 miljoner euro av statsandelen i anslutning till finansieringen av de tillväxtåtgärder som regeringen beslutat om.

Indexhöjningen av statsandelen för basservice 2026 är 3,5 procent och ökningen av statsandelen till följd av detta är cirka 111,1 miljoner euro. I enlighet med regeringsprogrammet görs det emellertid 2024–2027 en minskning av indexhöjningen av statsandelen för kommunal basservice motsvarande en procentenhet. År 2026 minskar detta statsandelen med 31,6 miljoner euro.

Effekten av justeringen av kostnadsfördelningen mellan staten och kommunerna på statsandelen för 2026 ökar statsandelen med cirka 127,5 miljoner euro med beaktande av de kostnader och inkomster som överförs från kommunerna till välfärdsområdena i samband med överföringskalkylen för social- och hälsovården.

Utöver de ovan nämnda ändringarna beaktar nivån på statsandelen tekniska lagändringar för 2026, vilka påverkar beräkningen av statsandelen med ett nettobelopp på sammanlagt –13,4 miljoner euro. Den största faktorn som ökar nivån på statsandelen är förändringen i befolkningmängden och beräkningsfaktorerna, totalt 12,8 miljoner euro. Ändringen av kommunernas finansieringsandel av det grundläggande utkomststødet, som är 17,6 miljoner euro, minskar nivån på statsandelen mest.

De uppskattade kostnaderna för statsandelen för basservice år 2026 är 11,7 miljarder euro. Av detta är andelen av finansieringen som fördelas baserat på åldersstruktur cirka 9,2 miljarder euro och andelen av andra kalkylmässiga kostnader 2,5 miljarder euro. Kommunernas självfinansieringsandel är cirka 8,7 miljarder euro, det vill säga 1 549 euro per invånare. Efter minskningen av självfinansieringsandelen är statsandelen för basservice 3,0 miljarder euro. Dessutom beviljas kommunerna tilläggsandelar på totalt 314 miljoner euro. Utjämningen av statsandelen på basis av skatteinkomsterna är cirka 786 miljoner euro. Utjämningsstilläggen uppgår till cirka 885 miljoner euro och utjämningsavdragen till cirka 98 miljoner euro.

Statsandelsprocenten för kommunal basservice är 25,73 år 2026.

Kompensation för skatteförluster

I enlighet med regeringsprogrammet ersätts kommunerna för de effekter regeringens ändringar i beskattningsgrunderna har på skatteintäkterna. Från och med 2020 har ersättningarna betalats till kommunerna i samband med statsandelen för kommunal basservice, men från ett separat moment i statsbudgeten.

Totalt 534 miljoner euro reserveras i 2026 års budget för kompensation för skatteförluster¹. Momentet minskar netto med totalt 6,5 miljoner euro.

1 Uppskattningen uppdateras senare i höst i samband med den kompletterande budgetpropositionen.

Kompenseringen höjs på grund av flera ändringar av skattegrunderna, varav den viktigaste i euro är indexjusteringen av grunderna för förvärvsinkomstskatten, vilket ökar kompenseringen med 37 miljoner euro. Slopandet av skatteavdraget för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer i personbeskattningen ökar i sin tur kommunernas skatteintäkter och minskar kompensationen för skatteförluster med 35 miljoner euro.

Reformen av fastighetsskatten

Den reform av fastighetsskatten som pågår i enlighet med regeringsprogrammet fortsätter. Enligt en anteckning i regeringens halvtidsöverläggning 2025 kommer regeringen att genomföra värderingsreformen på ett sätt som är skäligt för fastighetsägarna. Skrivningen innehåller en anteckning om ett stegvist införande av reformen och begränsningar av hur mycket fastighetsskatt som ska betalas.

Syftet med reformen är att uppdatera beskattningsvärdena för byggnader och markområden så att värdena i högre grad ska motsvara sina verkliga värden. De grundläggande utgångspunkterna för reformen, som pågår vid finansministeriet, är att de nuvarande beskattningsvärdena till stor del utgår från föråldrade grunder för bestämning av beskattningsvärdet och att de inte tillräckligt beskriver prisskillnaderna mellan byggnader och markområden.

Dessutom är syftet med reformen ett tydligare och mer transparent värderingssystem som också kan uppdateras på ett mer effektivt sätt.

Syftet är inte att påverka nivån på fastighetsbeskattningen. Därför ska variationsintervallet för skattesatserna justeras i anslutning till reformen så att kommunerna får fastställa fastighetsskattesatsen så att skatteintäkterna ligger på samma nivå som tidigare.

3.3 Undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde

Statsandelarna till kommunerna inom undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde är cirka 1,3 miljarder euro 2026. Av statsunderstöden inom förvaltningsområdet riktas uppskattningsvis 191 miljoner euro till kommunerna.

Småbarnspedagogik, förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt fritt bildningsarbete

Som en del av stärkandet av den grundläggande utbildningen läggs tre årsvecko-timmar till i timfördelningen i den grundläggande utbildningen från och med den 1 augusti 2025, på så sätt att det anvisas två årsveckotimmar till modersmål och en årsveckotimme till matematik.

Regeringen förnyar stödet inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen från och med den 1 augusti 2025. På grund av åtgärden höjs statsandelen för kommunal basservice med cirka 53,5 miljoner euro 2026. Åtgärdens totala effekt på statsandelen är 91,7 miljoner euro.

Totalt 20,3 miljoner euro av statsandelen anvisas för förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen från och med 2026, och den anvisas till anordnare av förberedande undervisning före den grundläggande utbildningen. Finansieringen riktas i huvudsak till kommunerna.

Statsfinansieringen för morgon- och eftermiddagsverksamhet minskas med 7 miljoner euro från och med 2026. Besparingen kompenseras för kommunerna genom att höja kundernas avgiftsgränser för morgon- och eftermiddagsverksamhet.

Yrkesutbildning och gymnasieutbildning

Rätten till stöd för lärande och specialundervisning för studerande på andra stadiet stärks, och kontinuiteten i stödet från den grundläggande utbildningen till andra stadiet tryggas. Reformen trädde i kraft inom gymnasieutbildningen den 1 augusti 2025 och kommer att träda i kraft inom yrkesutbildningen den 1 augusti 2026.

Finansieringsgrunderna för yrkesutbildningen kommer att reformeras och ett åtta år långt försök inleds för att utveckla verksamhetsstyrningen. Reformerna genomförs kostnadsneutralt. De nya finansieringsgrunderna tillämpas första gången när beslut fattas om finansieringen för 2026. Genom reformerna av verksamhetsstyrningen och finansieringsgrunderna skapas incitament och styrmekanismer för utbildningsanordnarna så att utbildningsutbudet bättre än för närvarande riktas i enlighet med arbetslivets behov.

Att avlägga studentexamen på engelska möjliggörs från och med hösten 2028. Studentexamensprovet i konst- och färdighetsämnen ersätter gymnasiediplomen i bildkonst, gymnastik och musik från och med hösten 2029. Reformerna genomförs kostnadsneutralt för utbildningsanordnarnas del. Dessutom stärks finansieringen för anordnare av gymnasieutbildning i glesbygden, skolor med färre elever

och anordnare av gymnasieutbildning på ett minoritetsspråk i den kommun där de är belägna. Ändringarna av finansieringsgrunderna genomförs på ett kostnadsneutralt sätt och tillämpas för första gången på beslut om finansiering för 2026.

För de studerande på andra stadiet som anländer från länder utanför EU- och EES-staterna med uppehållstillstånd för studerande införs läsårsavgifter fr.o.m. den 1 augusti 2026. Framöver finansieras utbildningen av studerande som ska betala terminsavgifter inte längre med statsandelar. Därför minskas finansieringen till utbildningsanordnarna med totalt 12 miljoner euro år 2026 och 18 miljoner euro från och med år 2027, varav 10 miljoner euro år 2026 och 15 miljoner euro från och med år 2027 anvisas till yrkesutbildning, samt 2 miljoner euro år 2026 och 3 miljoner euro från och med år 2027 till gymnasieutbildning. Det uppskattas att cirka 75 procent av den totala minskningen för utbildningen på andra stadiet kommer att gälla kommunala utbildningsanordnare.

I enlighet med tidigare beslut minskar statens finansiering för yrkesutbildning ytterligare med 5 miljoner euro och projektfinansieringen för yrkesutbildning och gymnasieutbildning med 1 miljon euro som kompenserande sparåtgärder på grund av att begränsningen av avgiftsfritt tillhandahållande av läromedel för gymnasieutbildningen inte genomfördes.

Konst och kultur

Jämfört med budgeten för 2025 riktas till konst och kultur en ytterligare besparing på 1,6 miljoner euro och den gäller investeringsstöden för kulturlokaler. Även kommunerna är i viss mån föremål för åtgärderna.

Idrottsverksamhet och ungdomsarbete

En permanent höjning på 5 miljoner euro föreslås för den nuvarande finansieringsnivån på 14,4 miljoner euro för barns och ungas hobbyverksamhet (Finlandsmodellen för hobbyverksamhet). Finansieringen för Finlandsmodellen för hobbyverksamhet fördelas som statsbidrag mellan kommunerna, som ansvarar för att genomföra modellen enligt barnens och ungas önskemål i sin egen kommun. Målet är att göra det möjligt för alla barn och unga att ha en avgiftsfri hobby som de tycker om i samband med skoldagen.

På grund av anpassningsåtgärderna i statsfinanserna minskas understödet till uppförande av idrottsanläggningar med 2,4 miljoner euro 2026, och den totala anslagsnivån föreslås bli 15,3 miljoner euro, varav mer än hälften anvisas till kommunerna enligt beräkningen. Av de 0,85 miljoner euro som regeringen anvisat i anslag till större idrottsevenemang beräknas 0,35 miljoner euro gå till kommunerna.

3.4 Kommunikationsministeriets förvaltningsområde

Upphandling inom den offentliga persontrafiken

Staten stöder årligen kollektivtrafiken i stora och medelstora stadsregioner. År 2026 anvisas stöd till kollektivtrafiken i stora stadsregioner till ett belopp på 9,8 miljoner euro och i medelstora stadsregioner till 8,1 miljoner euro. Staten stöder de stora stadsregionerna med högst 50 procent av de godtagbara kostnaderna.

För de stora stadsregionerna (Helsingforsregionens trafik samt städerna Tammerfors, Åbo och Uleåborg) är villkoret för statsbidrag att bidraget kopplas till de utvecklingsåtgärder för trafik tjänster som avtalats i avtalet om markanvändning, boende och trafik (MBT).

Trafiktjänsterna i medelstora stadsregioner kan beviljas statsunderstöd för utveckling av trafik tjänster som överenskommit i MBT-avtalen med Jyväskylä, Kuopio och Lahtis samt andra medelstora regioner (stadsregionerna Tavastehus, Joensuu och Björneborg samt städerna Kotka, Kouvola, Villmanstrand och Vasa) förutsatt att de har upprättat en avsiktsförklaring om utveckling av trafik tjänster.

Avtal om markanvändning, boende och trafik (MBT) och understöd för trafikinfrastruktur

Staten ingick avtal om markanvändning, boende och trafik (MBT-avtal) för 2024–2035 med stadsregionerna Helsingfors, Tammerfors, Åbo, Uleåborg, Lahtis, Jyväskylä och Kuopio i december 2024. I MBT-avtalen har man kommit överens om flera åtgärder som främjar hållbara och utsläppsnåla samhällsstrukturer och trafiksystem samt relaterade infrastrukturinvesteringar.

Enligt MBT-avtalen förbinder sig staten till projekt som främjar stadsregionernas tillgänglighet och hållbara färd sätt med en finansiering på över 570 miljoner euro. Statlig finansiering riktas bland annat till spårprojekt och stadsspårvägsprojekt i stadsregioner som stöder regionernas livskraft och skapar förutsättningar för tillväxt. Enligt avtalen beviljar staten totalt 199,6 miljoner euro i understöd för byggandet av Vanda spårväg och Tammerforsregionens spårvägskomplex, varav

70 miljoner euro anvisas för 2026. Dessutom beviljar staten 15 miljoner euro i understöd till projekt för att renovera tåg- och metrostationer i Helsingfors, varav 5,6 miljoner euro anvisas för 2026. Inklusive tidigare överenskomna projekt kommer totalt 95,9 miljoner euro att anvisas för 2026.

Förbättring av förhållandena för gång och cykling

Staten och kommunerna förbättrar förhållandena för fotgängare och cyklister i gatunätet. Staten kan bevilja understöd till kommuner för åtgärder som främjar förhållandena för gång och cykling. Kommunen ska delta i projektets kostnader med en minst lika stor satsning. Staten kan även bevilja kommunerna understöd för infrastrukturprojekt som förbättrar kollektivtrafikens verksamhetsförutsättningar och främjar en ökning av kollektivtrafikens andel av färdställen. Ett sådant projekt kan t.ex. gälla byggande av en infartsparkering. År 2026 avsätts 3 miljoner euro för trafikarrangemang för fotgängare och cyklister.

3.5 Arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde

Reformer som gäller arbetskraftsservicen

Enligt regeringsprogrammet förenklas den lagstadgade serviceprocessen inom arbetskraftsservicen för att reformera arbetskraftsservicen, så att de begränsade resurserna kan användas på ett mer ändamålsenligt och kundorienterat sätt. De möjligheter som digitaliseringen erbjuder utnyttjas i de individuella tjänsterna. Normaleringen av de uppgifter som rör serviceprocessen underlättas i två skeden i syfte att förbättra effektiviteten.

Förändringarna i det första skedet av förenklingen av serviceprocessen för arbetskraftsservicen trädde i kraft den 1 september 2024. Förändringarna uppskattades minska det arbete som krävs för den lagstadgade serviceprocessen med cirka 11 årsverken, vilket motsvarar cirka 660 000 euro per år.

För att genomföra det andra skedet bereder arbets- och näringsministeriet en proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagen om ordnande av arbetskraftsservice. Avsikten är att regeringens proposition med förslag till lagstiftning som gäller utvecklingen av serviceprocessen och arbetsförmedlingstjänsterna för arbetssökande ska överlämnas till riksdagen under höstsessionen 2025. Propositionen hänförs till budgetpropositionen för 2026 och avses bli behandlad i samband med den. De föreslagna lagarna avses huvudsakligen träda i kraft den 1 januari 2026.

I det andra skedet förenklas regleringen av arbetssökandenas serviceprocess så att ordnandet av kompletterande samtal om jobsökning, som är en del av serviceprocessen, framöver i högre grad baserar sig på arbetssökandens servicebehov och att det schablonmässiga ordnandet slopas. Samtidigt ska en person som är registrerad som arbetssökande åläggas att skapa och publicera en jobsökarprofil. För arbetskraftsmyndigheterna föreslås en ny lagstadgad uppgift att skapa och publicera en jobsökarprofil, om den arbetssökande inte skapar eller publicerar profilen inom tidsfristen. Syftet med ändringarna är att arbetssökande snabbare ska få arbete med hjälp av jobsökarprofilerna.

De föreslagna ändringarna minskar arbetsmarknadsmyndigheternas totala uppgifter med 34,3 miljoner euro, vilket motsvarar 572 årsverken. Arbets- och näringsministeriet anser att kommunerna inte har faktiska förutsättningar att utföra sina lagstadgade uppgifter utan att beakta resursunderskottet i arbetskraftstjänsternas kundservice, vilket har observerats i utredningar. De föreslagna ändringarna innebär därför en minskning av arbetskraftsmyndigheternas uppgifter med statsandelsfinansiering med totalt 1 080 000 euro, vilket motsvarar 18 årsverken, från och med början av 2026.

Försök med rekryteringsstöd för unga

Regeringen beslutade vid budgetförhandlingarna på hösten att reservera 30 miljoner euro för sysselsättningssedel för unga. Sysselsättningssedeln kan användas av företag som förbinder sig att sysselsätta unga i åldern 18–29 år för minst ett halvt år, med betoning på unga som antingen helt saknar, eller annars har liten arbetshistoria eller utbildning. Arbetskraftsmyndigheten beslutar om beviljande av en sysselsättningssedel.

Anslagen tilldelas arbetskraftsmyndigheterna som statsunderstöd. Detaljerna kring försöket blir klara när beredningen fortskrider under hösten 2025.

Integration

Kommunernas roll i att främja integrationen stärks enligt den integrationslag som trädde i kraft den 1 januari 2025. De kostnader för främjande av integration som uppstår till följd av att tillämpningsområdet för integrationslagens tillämpningslag utvidgas har ersatts till kommunerna från och med början av 2025 som en del av statsandelssystemet för basservice.

Staten ersätter i enlighet lagen om främjande av integration kommunen för kostnaderna för mottagandet av flyktingar eller personer som får tillfälligt skydd i hemkommunen enligt en kalkylmässig grund eller enligt de faktiska kostnaderna. Kommunernas andel av den kalkylerade ersättningsanslaget är cirka 78 procent och välfärdsområdenas cirka 22 procent. Kommunernas andel av den kalkylerade ersättningsanslaget enligt faktiska kostnader är cirka 18 procent och välfärdsområdenas cirka 82 procent.

År 2025 uppskattas de totala kostnadsersättningarna som betalas ut till kommunerna enligt integrationslagen vara cirka 182,7 miljoner euro och år 2026 cirka 185,4 miljoner euro. Regeringen beslutade vid budgetförhandlingarna på hösten att de lagstadgade skyldigheterna för kommunernas integrationsuppgifter avvecklas och anslaget minskar med 30 miljoner euro på 2027 års nivå. Flyktingkvoten för 2026 är 500 personer.

3.6 Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde

Totalreformen av utkomstskyddet för arbetslösa

I enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpo ska regeringen genomföra en totalreform av utkomststödet där större tonvikt läggs på individens förmåga att klara sig självständigt, det långvariga beroendet av utkomststöd minskas och utkomststödet ges tydligare konturer av penningförmån som hör till grundskyddet, som beviljas i sista hand och som kräver prövning.

För den som ansöker om utkomststöd föreskrivs det starkare än tidigare om skyldigheten att ansöka om primära förmåner. Om en 18 år fylld person trots FPA:s uppmaning inte ansöker om en primär förmån som sannolikt är lämpligast med tanke på personens livssituation och förhållanden inom en månad eller om personen trots FPA:s uppmaning inte inom en månad anmäler sig som arbetslös som söker heltidsarbete hos Arbetskraftsmyndigheten minskar utkomststödet grunddel med 50 procent.

Ett avbrott i utbetalningen av utkomststödmottagarens arbetslöshetsförmån på grund av de sanktioner som föreskrivs i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avses i princip leda till en sänkning av utkomststödet grunddel. Stödet minskas i dessa fall med 20 procent den första månaden och med 40 procent månaderna efter det.

Kommunernas finansieringsandel av det grundläggande utkomststödet höjs till 100 procent för de mottagare av utkomststöd som är mellan 18 och 24 år och i vars familj det inte bor personer i annan ålder. Ändringen av finansieringsandelen träder i kraft i början av 2027.

Förvärvsinkomstavrdraget på 150 euro i utkomststödet slopas för personer över 18 år. Dessutom slopas för deras del också prioritet för andra inkomster som anses ringa och understöd.

Sammanlagt beräknas ändringarna öka kostnaderna för primära förmåner med 148 miljoner euro och minska kostnaderna för utkomststöd med cirka 188 miljoner euro. Konsekvenserna gäller främst arbetsmarknadsstödet och det allmänna stödet, men även andra förmåner kan påverkas i mindre grad. Med beaktande av skatteeffekterna är nettobesparingen för de offentliga finanserna 70 miljoner euro. Uppskattningen inkluderar inte förändringarna i verkställighetskostnader. Ändringarna träder huvudsakligen i kraft under 2026, vilket innebär att effekterna blir mindre under ikraftträdandeåret.

Idag finansierar kommunerna hälften av utgifterna för det grundläggande utkomststödet medan resten finansieras av staten. Förslagen innebär en besparing på cirka 188 miljoner euro i utgifter för grundläggande utkomststöd år 2027. Hälften av denna besparing gäller den kommunala ekonomin när utgifterna för grundläggande utkomststöd minskar, om man inte beaktar den föreslagna höjningen av kommunernas finansieringsandel.

Kommunens finansieringsandel av de utgifter för grundläggande utkomststöd som avses i lagen om utkomststöd verkställs genom att kommunens statsandel minskas med ett belopp som motsvarar kommunens andel av det grundläggande utkomststödet som årligen betalas till kommunen. Folkpensionsanstalten lämnar alltid årligen in uppgifter till Finansministeriet om det grundläggande utkomststöd som hänför sig till varje kommun under föregående år, och ett avdrag görs från följande års statsandel i enlighet därmed. Således syns besparingen i grundläggande utkomststöd i kommunernas ekonomi med två års fördröjning.

Av de ökade kostnaderna för arbetsmarknadsstöd berörs kommunerna av i genomsnitt cirka en tredjedel, dvs. cirka 49 miljoner euro. Kommunerna berörs dessutom av cirka 11 miljoner euro av de ökade skatteintäkterna. En höjning av kommunernas finansieringsansvar från 50 procent till 100 procent i fråga om utkomststödet för 18–24-åringar ökar kommunernas andel av utkomststödsutgifterna med uppskattningsvis 68 miljoner euro, om det grundläggande utkomststöd som de unga får förblir på den nuvarande nivån. Kommunerna föreslås få ersättning för de ökade

utgifterna för utkomststöd genom statsandelssystemet för kommunal basservice i form av en permanent ökning av statsandelen. Förutom en ökning av finansieringsansvaret föreskrivs inga andra nya skyldigheter för kommunerna i anknytning till arbetslivs- eller utbildningstjänster för unga vuxna, men en ökning av finansieringsansvaret medför sannolikt att kommunerna allokera resurser särskilt till tjänster för denna åldersklass. Som helhet stärker reformen den kommunala ekonomin.

Den norska modellen för hemvårdsstöd

Den norska modellen för hemvårdsstöd införs från och med 2026, så att rätten till hemvårdsstöd uppstår efter tre års bosättning i landet. Syftet med ändringen är att påskynda integrationen och sysselsättningen för småbarnsföräldrar som nyligen anlänt till landet samt att främja barnens integration genom deltagande i småbarnspedagogik. Ändringen gäller i praktiken familjer där den ena eller båda föräldrarna har flyttat från ett land utanför EU inom de senaste tre åren. År 2023 fanns det 2 300 mottagare av hemvårdsstöd i denna grupp. Antalet barn för vilka hemvårdsstöd inte längre skulle betalas uppgår till cirka 2 600, varav cirka 300 är över tre år. Ändringen gäller dem som flyttar till Finland den 1 januari 2026 eller senare, vilket innebär att målgruppen är mindre under de första åren. Ändringen ska tillämpas fullt ut från och med 2029.

Som en följd av ändringen övergår en del av barnen i hemvård till småbarnspedagogik och en del av föräldrarna ansöker om arbetsmarknadsstöd. Kostnaderna för det kommunalt finansierade hemvårdsstödet för barn sjunker med 1,0 miljon euro 2026. Kommunernas andelar av arbetsmarknadsstödet/det allmänna stödet beräknas öka med 0,3 miljoner euro 2026. Ändringen förväntas öka efterfrågan på småbarnspedagogik, vilket kompenseras till kommunerna genom statsandelen för kommunal basservice så att statsandelen ökar med 1,2 miljoner euro 2026.

3.7 Miljöministeriets förvaltningsområde

I det program för att eliminera långtidsbostadslöshet som inrättats av regeringen riktas finansiering i form av projektunderstöd till utvecklingsåtgärder för att trygga boendet för de finländare som har det sämst ställt och för att eliminera bostadslöshet. Finansieringen för 2026 är 4,65 miljoner euro. Av programmets finansiering beräknas ungefär hälften rikta sig till kommunerna.

Genom boenderådgivning förebyggs problem med boendet som kan leda till förlust av bostaden. Det primära målet är att förbättra tjänsterna för invånare som inte alls eller på ett tillräckligt sätt har tillgång till boenderådgivning. Anslaget

för boenderådgivning får användas för understöd för produktion, utvidgning och utveckling av boenderådgivning enligt lagen om stöd för boenderådgivning till kommunerna 2023–2027. År 2026 avsätts 2 miljoner euro för utveckling av boenderådgivningen.

4 Ramprognosen för den kommunala ekonomin och genomförandet av finansieringsprincipen

I detta avsnitt beskrivs utvecklingsutsikterna för hela den kommunala ekonomin (inklusive Åland) 2025–2029 utifrån kalkylen över utgiftstrycket i den kommunala ekonomin. Finansministeriets ekonomiska avdelning har utarbetat en utvecklingsprognos för den kommunala ekonomin enligt begreppen i både nationalräkenskaperna och kommunernas räkenskaper så att prognoserna är överensstämmande. Utvecklingsprognosen presenteras i kommunekonomiprogrammet i enlighet med begreppen i kommunernas bokföring. I utvecklingsprognosen för den kommunala ekonomin har åtgärderna i planen för de offentliga finanserna för 2026–2029 samt i budgetpropositionen för 2026 och tilläggsbudgetarna för 2025 beaktats. Prognosen innehåller inte kommunernas och samkommunernas egna åtgärder för åren 2026–2029. De tas upp i utvecklingsprognosen först efter att budgeterna färdigställts. Kommunalskattesatserna är desamma som för 2025.

I detta avsnitt bedöms dessutom i enlighet med kommunallagen konsekvenserna av statens åtgärder för den finansiella ställningen för kommunerna på det finländska fastlandet enligt kommungrupp samt genomförandet av finansieringsprincipen fram till 2029 utifrån utvecklingsprognosen för den kommunala ekonomin.

4.1 Allmän ekonomisk utveckling

Den ekonomiska återhämtningen har varit långsam i Finland, men det finns tecken på att ekonomin kommer att växa snabbare. Den betydligt lägre inflationen och räntenivån har förbättrat hushållens köpkraft både i Finland och på exportmarknaderna. Den ekonomiska osäkerheten har dock i Finland tills vidare ökat sparandet snarare än konsumtionen. Investeringarna väntas växa snabbare, eftersom energiomställningen och de försvarsrelaterade projekten ökar investeringarna avsevärt under prognosperioden. Enligt statistiken anknöt den ekonomiska tillväxten till stor del till investeringar. I motsats till förväntningarna och de preliminära uppgifterna avtog den ekonomiska tillväxten inte längre i fjol utan ökade med 0,4 procent.

Den ekonomiska tillväxten belastas av de tullar som USA infört. Med tanke på den ekonomiska tillväxten är det gynnsamt att EU:s motåtgärder ser ut att bli små, och de tullavtal som ingåtts minskar i vilket fall som helst osäkerheten. Efterfrågan på exportmarknaderna backas av de ökande investeringarna i försvaret och infrastrukturen i Europa. Bruttonationalprodukten (BNP) ökar med 1,0 procent 2026 och med 1,7 procent 2027.

Finlands ekonomi förväntas öka måttligt på medellång sikt. Åren 2028 och 2029 kommer bruttonationalprodukten enligt prognosen att öka med 1,6 procent om året. Till ökningen bidrar bland annat en stark utveckling av privata investeringar, med stimulans från satsningar för den gröna omställningen. Även ökningen av försvarsutgifterna särskilt under 2029 främjar en ökning av BNP.

USA:s preliminära tullavtal minskar osäkerheten kring handelspolitiken, men skingrar inte den. Slutliga avtal har inte ingåtts och det är inte säkert att avtalen håller. Överlag är den geopolitiska osäkerheten fortfarande stor. Å andra sidan kan investeringspaket i EU-länder leda till snabbare tillväxt än väntat.

I fjol ökade underskottet i de offentliga finanserna till 4,5 procent, medan den offentliga skuldkvoten ökade till 82 procent. Innevarande år börjar läget för de offentliga finanserna bli bättre då de flesta anpassningsåtgärderna börjar påverka läget. I ett svagt konjunkturläge ökar dock skatteinkomsterna anspråklöst trots skatteförhöjningarna under innevarande år. Den finansiella ställningen landar på -4,3 procent. Inom lokalförvaltningen ökar utgifterna fortfarande måttligt. Statens underskott skulle minska mer om inte försvarsupphandlingarna belastade finanserna. De första F-35-planen väntas bli levererade till flygvapnet i slutet av året, vilket innebär att deras inverkan på underskottet börjar realiseras fullt ut. Dessutom pågår många andra upphandlingar av materiel och utrustning.

Nästa år fortsätter de offentliga utgifterna att öka något, men när ekonomin börjar återhämta sig ökar skatteutfallet trots skattesänkningarna. År 2026 omfattas av tidigare beslutade anpassningsåtgärder samt nya åtgärder från i höst som syftar till att bromsa utgiftsökningen. Höjningen av arbetslöshetsförsäkringsavgiften har också en positiv inverkan på underskottet 2026. Underskottet i de offentliga finanserna minskar till 3,6 procent, och skuldsättningen avtar.

Fram till 2028 minskar underskottet i de offentliga finanserna till 3,1 procent. Regeringen beslutade i april 2025 att öka försvarsutgifterna till 3 procent av BNP fram till 2029, och detta resulterar i en kraftig utgiftsökning 2028 och i synnerhet 2029. Detta ökar också underskottet i de offentliga finanserna och påskyndar skuldsättningen.

Av de undersektorer som ingår i den offentliga ekonomin visar statsförvaltningen det största underskottet. Sektorns underskott minskar i år till 4,2 procent av BNP och fortsätter att göra det tills de ökade försvarsutgifterna börjar försämra den finansiella ställningen. Regeringens anpassningsåtgärder minskar underskottet, men de ökade försvars- och ränteutgifterna har en motsatt effekt.

Den offentliga skulden ökade snabbt under fjolåret, och skuldkvoten steg till 82,1 procent. Skulden fortsätter att öka snabbt ännu i år. Skuldkvoten stiger till närmare 87 procent. I år ökar skuldsättningen på grund av stora underskott och emissionsförluster relaterade till statens skuldsättning samt andra orsaker som inte beror på underskotten.

Tack vare anpassningsåtgärderna och den ekonomiska återhämtningen börjar statens och lokalförvaltningens underskott minska, vilket minskar skuldsättningsbehovet 2026. Dessutom motverkar den snabbare ekonomiska tillväxten en ökning i förhållandet mellan skuld och BNP och denna ökning avtar. Skuldkvoten stabiliserar sig 2027. Från och med 2028 fortsätter skuldkvoten att öka. Skuldkvoten har under de senaste åren stigit till en hög nivå, och trots den avtagande skuldsättningen stiger skuldkvoten till över 90 procent 2029.

4.2 Utvecklingsprognosen för den kommunala ekonomin

År 2024 försämrades kommunernas ekonomiska läge jämfört med året innan, vilket återspeglades i en minskning av årsbidraget, resultatet för räkenskapsperioden och kassaflödet från verksamheten och investeringarna. Investeringsnivån var fortsatt hög, och kommunernas driftsinkomster räckte inte till för att täcka nettoinvesteringarna. Kassaflödet från kommunal verksamhet och investeringar vände nedåt till -365 miljoner euro och lånestocken ökade med cirka 600 miljoner euro till 20,5 miljarder euro.

Tabell 7. Utvecklingsprognosen för den kommunala ekonomin fram till 2029.

Resultatbildning	2024	2025	2026	2027	2028	2029
1. Verksamhetsbidrag	-14,3	-15,4	-16,2	-16,6	-17,1	-17,5
2. Skatteinkomster	14,1	14,1	14,8	15,4	16,0	16,6
3. Statsandelar, driftsekonomin	3,4	4,1	4,2	4,2	4,5	4,7
4. Finansiella intäkter och kostnader, netto	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
5. Årsbidrag	3,6	3,0	3,2	3,1	3,7	4,1
6. Avskrivningar	-2,9	-3,0	-3,1	-3,2	-3,3	-3,4
7. Extraordinära poster, netto	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
8. Räkenskapsperiodens resultat	1,1	0,4	0,1	0,0	0,4	0,7
Finansiering						
9. Årsbidrag	3,6	3,0	3,2	3,1	3,7	4,1
10. Extraordinära poster	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0
11. Rättelseposter till intern finansiering	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
12. Intern finansiering, netto	3,5	3,0	2,7	2,7	3,3	3,7
13. Investeringar i anläggningstillgångar	-4,8	-4,9	-5,1	-5,2	-5,4	-5,6
14. Finansieringsandelar och försäljningsinkomster	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
15. Investeringar, netto	-3,9	-4,0	-4,2	-4,2	-4,5	-4,7
16. Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-0,4	-1,1	-1,4	-1,5	-1,2	-1,0
17. Lånestock	20,5	21,5	22,9	24,4	25,6	26,5
18. Likvida medel	6,5	6,3	6,1	5,9	5,6	5,4
19. Nettoskuld (lån – likvida medel)	14,0	15,2	16,9	18,6	19,9	21,1

Den kommunala ekonomin fortsätter att försämrans under 2025. Driftskostnaderna ökar bland annat på grund av avtalade löneförhöjningar inom kommunsektorn, vilket ökar arbetskraftskostnaderna med totalt 2,8 procent 2025, och reformen av arbets- och näringstjänsterna som trädde i kraft i början av året. I samband med reformen överfördes ansvaret för att ordna arbets- och näringstjänster till kommunerna och samarbetsområdena, som bildats av kommuner, och samtidigt utökades kommunernas ekonomiska ansvar för arbetslöshetsersättning. Till följd av reformen har kommunförvaltningen blivit mer konjunkturkänslig, eftersom inte endast inkomsterna utan även utgifterna nu påverkas direkt av sysselsättningsutvecklingen. Långa arbetslöshetsperioder ökar kommunernas andel av finansieringen av arbetslöshetsersättningen. Bidragsutgifterna har därför ökat i prognosen baserat på ackumulerade arbetslöshetsutgifter under första halvåret. Dessutom kan reformen ytterligare öka skillnaderna mellan kommunerna, eftersom sysselsättningsfluktuationerna varierar mellan dem.

Trots ökade arbetslöshetsförmåner har uppskattningen av kommunernas och samkommunernas egna anpassningsåtgärder i år höjts i prognosen till 150 miljoner euro, eftersom kommunernas utgifter, baserat på ackumulerade uppgifter och bokslutsprognoser, inte har utvecklats lika starkt som tidigare uppskattats.

Trots reformen av arbets- och näringstjänsterna fokuserar kommunernas basservice fortfarande främst på utbildning och bildning, vars totala servicebehov avtar på grund av den sjunkande nativiteten. Det minskande antalet elever betyder dock inte att kostnaderna för att tillhandahålla utbildning kommer att minska i samma takt, särskilt eftersom behovet av särskilt stöd har ökat. Dessutom har deltagandet i småbarnspedagogik ökat under de senaste åren. Därför har nedgången i serviceeffterfrågan minskats något i tryckberäkningen, liksom tidigare.

Kommunernas statsandelar ökar innevarande år då kommunernas uppgifter och finansieringsansvar ökar i och med reformen av arbets- och näringstjänsterna. Ökningen i kommunernas statsandelar bromsas dock upp bland annat av justeringar relaterade till överföringen av social- och hälsovården, de indexbesparingar som gjorts i statsandelarna enligt regeringsprogrammet samt förändringar i befolknings- och beräkningsfaktorerna, särskilt minskningen av antalet barn. Dessutom innebär minskningen av ersättningarna för skatteinkomstförluster att statsandelarna minskar märkbart 2025, även om skatteinkomsterna ökar i motsvarande grad.

Utvecklingen av kommunala skatteinkomster varit svag i år, och prognoserna har sänkts på grund av ackumulerade uppgifter från början av året. Skatteintäkterna kommer att ligga kvar på nästan samma nivå som året innan. År 2025 minskar årsbidraget från året innan men kommer sannolikt att täcka avskrivningarna.

Räkenskapsperiodens resultat är knappt positivt. Resultatet stärks dock av en extraordinär inkomst, vars effekt inte kommer att sträcka sig in i kommande år. Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde minskar till –1,1 miljarder euro.

Den kommunala ekonomin 2026

År 2026 väntas verksamhetens och investeringarnas kassaflöde i den kommunala ekonomin minska till –1,4 miljarder euro. Verksamhetsbidraget sjunker med 4,7 procent då verksamhetskostnaderna ökar och verksamhetsintäkterna minskar. Det är framför allt personalkostnaderna som ökar. Löneuppgörelsen från våren 2025 ökar arbetskraftskostnaderna med 3,2 procent 2026 och 3,9 procent 2027. Inkomstutvecklingen inom kommunsektorn väntas överskrida den allmänna inkomstutvecklingen i synnerhet 2027–2028 på grund av tidpunkten för det avtalade löneförhöjningarna och utvecklingsprogrammet för avlöningen inom kommunsektorn.² Enligt prognosen för prisindexet för basservice, som beskriver kostnadsutvecklingen i kommunerna, ökar kostnaderna med 3,5 procent 2026 och i genomsnitt med 3,3 procent per år 2027–2029.

Verksamhetsintäkterna under 2026 kommer att minska på grund av att hyresavtal för social- och hälsovårdsfastigheter löper ut och måste omförhandlas. Utvecklingsprognosen utgår från antagandet att kommunernas hyresintäkter minskar med cirka 150 miljoner euro från och med 2026. Beräkningen tar även hänsyn till kostnaderna för att ändra egendomsstrukturen i samband med social- och hälsovårdsreformen, så att både kommunala utgifter och intäkter antas öka med 5 miljoner 2026, 55 miljoner 2027, 70 miljoner 2028 och 20 miljoner euro 2029.

År 2026 kommer ökningen av kommunernas statsandelar att bromsas upp av regeringens permanenta nedskärningar i statsandelar och indexbromsen på en procentenhet under regeringsperioden. Dessutom bromsas utvecklingen av statsandelarna av minskningen av statsandelar relaterade till överföringen vid social- och hälsovårdsreformen som kommer att återkrävas retroaktivt fram till 2027.

Skatteintäkterna står för största delen av kommunernas inkomster. I takt med att konjunkturläget förbättras kommer skatteintäkterna att öka med 5,2 procent 2026 och stabiliseras på i genomsnitt strax under 4 procent per år under 2027–2029. Enligt tryckberäkningen räcker kommunens inkomster dock inte till för att täcka de ökande utgifterna, och det årliga överskottet kommer inte att räcka till

² Eftersom avtalsperioden löper ut den 29 februari 2028, kan en uppgörelse som avviker från prognosen nås för 2028 så utöver de redan kända avtalade löneförhöjningarna.

nettoinvesteringar under de kommande åren. Kommunernas investeringar förblir stora, även om skillnaderna mellan olika kommuner är betydliga. I en del kommuner avtar investeringsutsikterna, men i synnerhet i tillväxtcentrumen orsakar migrationen investeringstryck. Största delen av investeringarna hänför sig till nödvändig infrastruktur såsom byggnader, men även investeringar i den gröna omställningen bidrar för sin del till investeringsnivån.

Kassaflödet från kommunernas verksamhet och investeringar kan minska till –1,4 miljarder euro 2026 och –1,5 miljarder euro 2027. Obalansen mellan inkomster och utgifter kommer att minska något i slutet av tryckberäkningens tidshorisont 2028, då indexbromsen för statsbidragen för basservice och de tillfälliga nedskärningarna relaterade till social- och hälsovårdsreformen gällande statsbidragen för 2023 slopas. Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde blir dock cirka –1,2 miljarder euro 2028 och cirka –1,0 miljarder euro 2029. Det negativa kassaflödet från verksamheten och investeringarna återspeglas i utvecklingen av kommunernas lånestock, som hotar att öka till 26,5 miljarder euro 2029. Räntekostnaderna kommer också att öka under de kommande åren, även om de kortfristiga marknadsräntorna redan har börjat sjunka. En betydande del av den kommunala lånestocken är dock bunden till fast ränta eller räntesäkrad, vilket är anledningen till att förändringar i marknadsräntor återspeglas i räntekostnaderna med en fördröjning.

Den kommunala ekonomins hållbarhet kommer i allt högre grad att påverkas av kommunernas förmåga att hantera arbetskraftskostnader, anpassa investeringar och utnyttja digitalisering och ny teknik i serviceproduktionen. De demografiska förändringarna, urbaniseringen och den gröna omställningen ökar investeringsbehoven, men kräver samtidigt strukturreformer. Obalansen mellan inkomster och utgifter kräver anpassningsåtgärder och strikt utgiftsdisciplin i kommunerna. Tjänsterna och servicenätet måste anpassas till kommunernas inkomstfinansiering. Samtidigt kan en stärkning av inkomstbasen leda till tryck att höja skatterna, särskilt i kommunalbeskattningen.

Utvecklingsprognosen för den kommunala ekonomin bygger på en allmän ekonomisk prognos som är förknippad med många risker. Konjunkturutvecklingen påverkar den kommunala ekonomin via skatteintäkterna och arbetslöshetsutvecklingen. Den kommunala ekonomins utgifter kan förbli lägre än väntat om kommunerna och samkommunerna lyckas anpassa både sitt servicenät och sin verksamhet för att möta det minskande behovet av tjänster och finansiering. Misslyckade anpassningsåtgärder eller andra ökade utgifter, till exempel större hyresförluster för social- och hälsovårdsfastighet, kan däremot försämra läget.

4.3 Kommunernas skatteinkomster

Kommunernas skatteinkomster består av kommunal-, fastighets-, gruvmineral- och samfundsskatten. Kommunalskattens andel av skatteinkomsterna bedöms vara i genomsnitt cirka 72 procent, samfundsskattens andel cirka 12 procent och fastighetsskattens andel cirka 16 procent. Kommunernas skatteinkomster beräknas uppgå till totalt cirka 14,1 miljarder euro år 2025. Skatteinkomsterna väntas ligga kvar på ungefär samma nivå som 2024. Enligt prognosen ökar skatteintäkterna med 5,2 procent 2026. Tabell 8 visar den faktiska utvecklingen av kommunernas skatteinkomster (boks slutsuppskattning 2024) och prognosen för 2025–2029. I uppskattningen beaktas utvecklingen av skattebasen i enlighet med makroprognosen för samhällsekonomin samt kända ändringar av beskattningsgrunderna.

Tabell 8. Prognos för kommunernas skatteinkomster 2024–2029, miljoner euro.

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Kommunalskatt	9 993	10 079	10 687	11 072	11 567	12 044
Samfundsskatt	1 768	1 637	1 739	1 839	1 914	1 981
Fastighetsskatt	2 334	2 352	2 379	2 428	2 511	2 578
Gruvmineralskatt	19	19	20	21	21	21
Totalt	14 114	14 087	14 825	15 360	16 013	16 624
Genomsnittlig kommunalskattesats för det finländska fastlandet	7,46	7,54	7,54	7,54	7,54	7,54
Kommunernas andel av intäkterna från samfundsskatten	23,69	23,65	22,85	25,5	25,81	26,09

I det följande behandlas enligt skatteslag vilka konsekvenser lagändringarna har för kommunernas skatteinkomster under ramperioden. Kommunerna kompenseras enligt nettobelopp för de konsekvenser som ändringarna i beskattningsgrunderna härför skatteinkomsterna. För samfundsskattens del görs compensationerna inom skattesystemet genom en ändring av utdelningen, medan compensationerna för ändringar i beskattningsgrunderna för förvärvsinkomster görs via ett anslagsmoment i statsbudgeten.

Kommunalskatt

Under 2026 uppskattas intäkterna från kommunalskatten uppgå till cirka 10,7 miljarder euro, vilket är cirka 0,6 miljarder euro mer än under 2025. Kommunalskattens avkastning under ramperioden påverkas av utvecklingen av skattebasen samt de beslut som ingår i regeringsprogrammet och som fattats i ramförhandlingarna 2024 och 2025. Löneinkomsternas andel av kommunalskattebasen är i genomsnitt cirka 68 procent, pensionernas andel cirka 24 procent och de övriga inkomsternas, exempelvis dagpenningsinkomsternas och företagsinkomsternas, andel cirka 8 procent. Det förekommer emellertid stora skillnader mellan kommunernas inkomststrukturer. Utvecklingen av befolkningsstrukturen och sysselsättningen påverkar enskilda kommuners skattebas och därmed också uppkomsten av inkomster.

Beskattningen av små och medelstora inkomster minskar med 520 miljoner euro 2026 och dessutom med 125 miljoner 2027. Dessutom höjs förhöjningen av arbetsinkomstavrdraget per barn. Den högsta marginalsattesatsen sänks till cirka 52 procent, och för att minska det resulterande skattebortfallet kommer indexjusteringen av förvärvsinkomstbeskattningen inte att göras på de inkomstnivåer som den högsta marginalsattesänkningen gäller. Källskatten för nyckelpersoner sänks och skattelättnader införs för medborgare som återvänder till Finland. Beskattningen av arbete lindras dessutom i enlighet med regeringsprogrammet åren 2026 och 2027 med betoning på låg- och medelinkomsttagare. Under ramperioden fortsätter indexjusteringarna enligt regeringsprogrammet i skattegrunderna för förvärvsinkomster på alla inkomstnivåer. I prognosen för åren 2028–2029 ingår dessutom som ett tekniskt antagande en indexjustering av beskattningsgrunderna för förvärvsinkomster. Skattestödet för tjänstebilar med noll utsläpp förlängs från 2026 med fyra år (ändringen påverkar även intäkterna från samfundsskatten). Skatteinkomsterna ökar under ramperioden genom att avdragsrätten för medlemsavgifter för arbetsmarknadsorganisationer slopas, skattebefrielsen för avdrag för arbetsrum och cykelförmåner för anställda slopas, minimeringen av dividendbeskattning med hjälp av artificiella aktiebytessystem förhindras och skattestödet för frivilligt pensionssparande slopas. Även slopandet av vissa tillfälliga skattestöd under ramperioden gör att intäkterna från kommunalskatten ökar något.

Samfundsskatt

Kommunernas intäkter från samfundsskatten beräknas uppgå till 1,74 miljarder euro 2026. De totala intäkterna från samfundsskatten enligt debitering beräknas öka under 2026–2029 med i genomsnitt cirka 1,5 procent per år. Utgångspunkten för prognosen för intäkterna från samfundsskatten är samfundsskatten enligt den senast slutförda beskattningen, ändrad enligt den förväntade resultatutvecklingen.

Förändringen i resultatutvecklingen beräknas främst med hjälp av förändringen i rörelseöverskottet i nationalräkenskaperna. Verksamhetsöverskottet väntas växa med i genomsnitt cirka 3,5 procent under 2026–2029.

I enlighet med de beslut som fattades vid ramförhandlingarna våren 2025 ökar samfundsskatteinkomsterna 2026 på grund av att rätten att dra av arbetsmarknadsorganisationernas medlemsavgifter slopas. Höjningen av skogsskatteavdraget minskar samfundsskatteinkomsterna. Investeringar som syftar till en klimatneutral ekonomi stöds genom skattegottgörelse som beviljas 2025 och med en ny skattegottgörelse som beviljas från och med 2026. Samfundsskattesatsen sänks med två procentenheter till 18 procent 2027. Dessutom ökar utvecklingen av regleringen av justeringen av jämförelseuppgifterna och slopandet av skattefriheten för tjänstecykelförmånen samfundsskatteinkomsterna under 2027 och 2028. Kommunerna kompenseras för ändringen genom en ändring av samfundsskattens utdelningar, varför inverkan är neutral med tanke på kommunernas finansiella ställning.

Fastighetsskatt

År 2026 uppgår intäkterna från samfundsskatten till cirka 2,38 miljarder euro, vilket är cirka 27 miljoner euro mer än under 2025. Under ramperioden beräknas skatteintäkterna öka med i genomsnitt cirka 2,3 procent årligen.

Gruvmineralskatt

Intäkterna från gruvmineralskatten, som trädde i kraft 2024, uppskattas uppgå till cirka 33 miljoner euro 2026. Av detta belopp står de kommuner där gruvorna är belägna för 60 procent, dvs. cirka 20 miljoner euro. Intäkterna från gruvmineralskatten ökar under ramperioden i enlighet med regeringsprogrammets riktlinjer och ramarna för 2024 och 2025, vilket ökar inkomsterna från gruvskatten till cirka 105 miljoner euro. Dessutom ändras utdelningen mellan staten och kommunerna så att andelen för de kommuner där gruvor finns är 20 procent, dvs. cirka 21 miljoner euro, från och med 2027.

4.4 Trycket på anpassning av ekonomin enligt kommunstorleksgrupp och bedömning av hur finansieringsprincipen har genomförts

I enlighet med kommunallagen görs det i programmet för kommunernas ekonomi en bedömning av förändringarna i kommunernas finansiella ställning både med beaktande av utvecklingen på nationell nivå och enligt kommungrupp. I kommunekonomiprogrammet beskrivs tillräckligheten i finansieringen av kommunerna med hjälp av begreppet verksamhetens och investeringarnas kassaflöde. Detta nyckeltal beskriver det negativa trycket på att öka lånestocken eller höja skattesatsen och den positiva kalkylerade möjligheten till bland annat låneamorteringar eller sänkningar av skattesatsen.

Vid en granskning av verksamhetens och investeringarnas kassaflöde ska man beakta att kommunernas förmåga att finansiera sina lagstadgade uppgifter bygger på en långsiktig strävan efter balans mellan inkomster och utgifter. På kort sikt kan kommunernas nettoinvesteringsbehov emellertid finansieras med nettolåntagning och därför berättar inte ett negativt kassaflöde från verksamheten och investeringarna nödvändigtvis om att finansieringsprincipen inte skulle uppfyllas. Kommunernas ekonomiska bärkraft och betalningsförmåga äventyras på längre sikt, om verksamhetens och investeringarnas kassaflöde är varaktigt negativt. Vid bedömningen av kommunernas skuldållbarhet bör hänsyn därför alltid tas till helheten, det vill säga förväntade framtida inkomster och utgifter i förhållande till den nuvarande nettoskuldbördan. Vid sidan av verksamhetens och investeringarnas kassaflöde finns det skäl att även granska den relativa skuldsättningen och utvecklingen av räkenskapsperiodens resultat över tiden. Det är också ändamålsenligt att differentiera driftsekonomin strukturella överskott från investeringsekonomin. Till exempel kan det på kort sikt vara motiverat att finansiera investeringar som förbättrar tjänsternas produktivitet genom skuldsättning, om riskhanteringen av skuldsättningen och de kommande inkomsterna är på en tillräcklig nivå.

Sammantaget och med hänsyn till osäkerhetsfaktorerna relaterade till tryckberäkningen, finns det en obalans mellan inkomster och utgifter i den kommunala ekonomin under den granskade perioden. Mot slutet av granskningsperioden kommer situationen att bli mer balanserad på det finska fastlandet, då indexbromsen för statsandelar för basservice i enlighet med statsminister Orpos regeringsprogram och de tillfälliga nedskärningarna i social- och hälsovårdsreformen gällande statsandelar för 2023 slopas.

Det kalkylmässiga trycket att höja kommunalskattesatsen ökar i alla kommunstorleksgrupper i början av granskningsperioden men blir måttligare närmare 2029. I de mindre kommunstorleksgrupperna ökar det kalkylerade trycket på att höja skattesatsen betydligt under vissa år. I de största städerna förblir det kalkylmässiga höjningstrycket måttligt och minskar mot slutet av granskningsperioden. Utvecklingen av det kalkylerade höjningstrycket märks också som ett negativt årsbidrag och ett negativt resultat för räkenskapsperioden. I kommuner med negativt årsbidrag bör man också rikta uppmärksamhet till att stärka årsbidraget, så att skuldsättningen inte blir ett problem i förhållande till inkomstbasen.

Ett sönderfall av skattebasen kan utgöra ett växande hot, särskilt i mindre kommunstorleksgrupper. Obalansen förväntas öka under de närmaste åren på grund av bland annat demografiska förändringar, den allmänna ekonomiska och sysselsättningsmässiga utvecklingen samt det växande investerings- och utgiftstrycket i stora städer. Om obalansen inte kan justeras och med beaktande av den försvagade befolkningsprognosen i många kommuner står kommunerna ekonomi inför betydande utmaningar och kommunala skattesatser kommer att differentieras. Framöver bör uppmärksamhet ägnas åt tidpunkten och nödvändigheten av investeringar vid kartläggning av investeringsbehoven i stora städer och deras omgivande kommuner.

Borttagandet av de svårförutsägbara social- och hälsovårdskostnaderna från kommunerna, det minskade behovet av utbildningstjänster och de minskade investeringsbehoven skapar förutsägbarhet i ekonomin särskilt i mindre kommuner, men behovet av investeringsöverväganden och proaktiv planering av servicebehovet ökar i takt med att de ekonomiska anpassningsmöjligheterna skiftar mer mot höjningar av skattesatserna. På lång sikt och särskilt i mindre kommunkoncerner gäller det att även uppmärksamma kostnadsutvecklingen för utbildningstjänsterna och vid behov undersöka möjligheten att konsolidera skolnätet eller öka kommunens storlek. Situationen blir särskilt svår i kommuner där det bara finns en grundskola och en anpassning till ekonomin inte kan göras genom att granska skolnätet. Om det inte är möjligt att anpassa skolnätet kommer enhetskostnaderna för utbildningen att bli relativt höga och ett motsvarande behov av anpassning kommer att realiseras som ett tryck på skattesatsen.

Förhöjningstrycket kommer att öka under de närmaste åren särskilt i kommuner där befolkningen minskar och som har en äldre befolkning, där skattesatserna generellt redan är högre än i landet i genomsnitt.

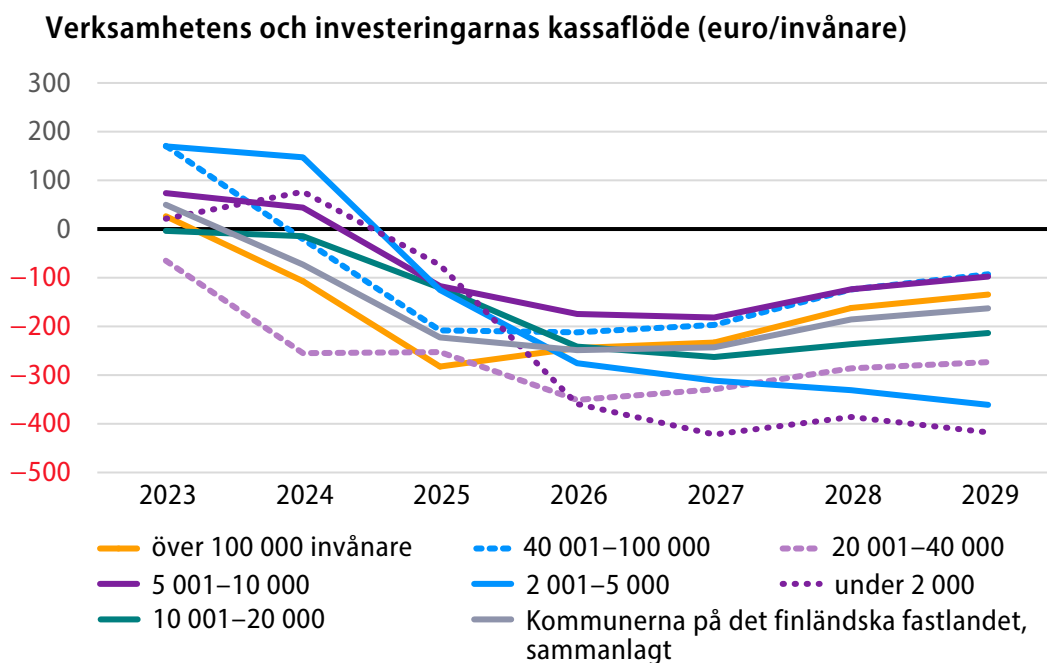
På grund av den avtagande nativiteten är behovet av utbildningstjänster lätt att förutsäga, och beslut bör fattas med fokus på framtiden. Minskande elevantal kommer inte att minska kostnadstrycket inom utbildning för kommunerna på kort sikt, eftersom det bara kommer att återspeglas i personal-, mat- och transportkostnaderna inom småbarnspedagogiken och undervisningsväsendet på lång sikt. Å andra sidan finns det också ett betydande kostnadstryck i stora städer på grund av växande elevantal och investeringsbehov.

Trycket på att anpassa ekonomin, enligt kommunstorleksgrupp

Vid bedömningen enligt kommunstorleksgrupp av trycket på att anpassa ekonomin används utvecklingsprognosen för den kommunala ekonomin i hela landet. Uppskattningen baserad på kommunspecifika uppgifter har också preciserats med kommunernas bokslutsuppgifter för 2024, pris- och skatteprognoser samt preliminära uppgifter om statsandelar för den aktuella perioden.

I programmet utvärderas trycket på att anpassa ekonomin med hjälp av begreppet verksamhetens och investeringarnas kassaflöde. Under tidigare år har verksamhetens och investeringarnas kassaflöde varit positivt eller nära balans i nästan alla kommunstorleksgrupper. Enligt kommunernas bokslutsuppgifter kommer situationen för 2024 att försämrats jämfört med året innan i nästan alla kommunstorleksgrupper. Under granskningsperioden kommer kassaflödet från verksamheten och investeringarna att bli negativt på nationell nivå och per kommunstorleksgrupp. Enligt beräkningarna är verksamhetens och investeringarnas kassaflöde i alla kommunstorleksgrupper negativt i slutet av perioden, under 2029, på hela landets nivå cirka –163 euro per invånare. Under hela granskningsperioden finns det stora skillnader mellan kommunstorleksgrupper, men det förekommer också en viss spridning inom kommungrupperna.

Figur 4. Uppskattning av kommunernas kalkylerade avvikelser från finansiell balans (verksamhetens och investeringarnas kassaflöde) 2023–2029 enligt kommunstorleksgrupp, euro per invånare.



År 2025 bedöms verksamhetens och investeringarnas kassaflöde minska i nästan alla kommunstorleksgrupper. Försämringen beror framför allt på de tidsbegränsade minskningar av statsandelen som görs 2025–2027 på grund av efterhandsjusteringen av kalkylen över överföringen av social- och hälsovården. Efter uppdateringen av överföringskalkylen för social- och hälsovården uppdaterades beslutade premiärminister Orpos regering att lindra effekterna av uppdateringen av överföringskalkylen för 2024 och överföra effekterna av den tillfälliga minskningen 2023 till 2025–2027. Från 2024 till 2025 är ändringen av verksamhetens och investeringarnas kassaflöde i kommunerna på det finländska fastlandet cirka –150 euro per invånare.

Minskningen av statsandelen för kommunal basservice som överenskomms vid ramförhandlingarna våren 2025 kommer att försvaga utvecklingen av statsandelar särskilt för små kommuner med färre än 2 000 invånare 2026. Minskningen av statsandelen hänförs till kommunerna enligt den statsandel för basservice som de får, och minskningen motsvarar ungefär två procent av den statsandel som kommunen får. Kommuner med negativa statsandelar är undantagna från minskningen.

Som mest kommer minskningen av statsandelen att uppgå till hela 50 euro per invånare. Vid ramförhandlingarna våren 2025 gjordes minskningen av statsandelen som en del av finansieringen av tillväxtåtgärder.

Mot slutet av ramperioden blir kassaflödet från verksamheten och investeringarna negativt för alla kommunstorleksgrupper. I granskningen enligt kommunstorleksgrupp finns det stora skillnader mellan grupperna, där minimum är cirka –417 euro per invånare i kommunstorleksgruppen med färre än 2 000 invånare och maximum är –93 euro per invånare i kommunstorleksgruppen med 40 000–100 000 invånare. Det avtagande kassaflödet från verksamheten och investeringarna under granskningsperioden beror till stor del på att nettoinvesteringarna ligger kvar på en hög nivå särskilt i storstäder och på nedskärningarna i statsandelar. I fråga om stora städer är projekt relaterade till den gröna omställningen samt koncentrationen av landets interna migration och invandringen till stora städer orsaken till det stora investeringsbehovet.

År 2025 finns det uppskattningsvis sju kommuner med negativt årsbidrag, vilket är något färre än året innan. Antalet kommuner med negativt årsbidrag ökar emellertid avsevärt mot slutet av granskningsperioden. Av dessa kommuner är största delen kommuner med färre än 2000 invånare. Enligt tryckberäkningen kommer det att finnas flest kommuner med negativt årsbidrag under 2026 och 2027, då årsbidraget är negativt i 32 kommuner. Ett negativt årsbidrag indikerar en utveckling där driftsekonomin har strukturella problem.

Tabell 9. Antalet kommuner med negativt årsbidrag under 2024–2029.

Antal kommuner med negativt årsbidrag	2024	2025	2026	2027	2028	2029
över 100 000 invånare	0	0	0	0	0	0
40 001–100 000	0	0	0	0	0	0
20 001–40 000	0	0	0	0	0	0
10 001–20 000	1	1	2	1	1	1
5 001–10 000	1	0	3	3	2	1
2 001–5 000	5	2	12	13	13	14
under 2 000	6	4	15	15	15	15
Kommunerna på det finländska fastlandet, sammanlagt	13	7	32	32	31	31

Trycket på att anpassa den kommunala ekonomin utvärderas i kommunekonomiprogrammet även utifrån det kalkylerade trycket på att höja kommunalskattesatsen. Baserat på tryckberäkningen hänför sig det största förhöjningstrycket till 2026 och 2027, och detta gäller alla kommunstorleksgrupper. Återkravet av statsandelen för 2023 och minskningarna av statsandelen relaterad till social- och hälsovårdsreformen kommer att belasta utvecklingen under den aktuella perioden. År 2028 slopas de tidsbundna minskningarna relaterade till social- och hälsovårdsreformen och indexbromsen för statsandelen för basservice enligt regeringsprogrammet, vilket förbättrar situationen i slutet av granskningsperioden. Då man ser på situationen på nationell nivå ökar det kalkylerade trycket på att höja skattesatsen klart under granskningsperioden. Det finns emellertid stora skillnader mellan och inom kommunstorleksgrupperna. I vissa kommunstorleksgrupper och enskilda kommuner kan det under granskningsperioden till och med finnas en kalkylmässig möjlighet att minska skattesatsen.

Under och i slutet av granskningsperioden är trycket på att höja skattesatsen störst i små kommuner med färre än 5 000 invånare. Situationen för kommuner med färre invånare kompliceras ytterligare av att kommunalskattesatsen i dessa kommuner i allmänhet redan är högre än i större kommuner och intäkten per enhet av kommunalskattesatsen är lägre än i stora kommuner. Dessutom har mindre kommuner

ofta mycket begränsade möjligheter att anpassa sin verksamhet. Eftersom de kommunspecifika prognoserna präglas av en allmän osäkerhet, bör utvecklingen enligt tryckberäkningen betraktas med försiktighet, särskilt mot slutet av budgetperioden.

Tabell 10. Det kalkylerade trycket på att höja skattesatsen (procentenheter), per kommunstorleksgrupp.

Det kalkylerade trycket på att höja skattesatsen (procentenheter)	2025	2026	2027	2028	2029
över 100 000 invånare	1,1	0,9	0,8	0,5	0,4
40 001–100 000	0,9	0,8	0,7	0,4	0,3
20 001–40 000	1,1	1,4	1,4	1,2	1,1
10 001–20 000	0,6	1,2	1,2	1,0	0,9
5 001–10 000	0,6	0,9	0,9	0,6	0,5
2 001–5 000	0,6	1,3	1,5	1,5	1,5
under 2 000	0,3	1,6	1,7	1,5	1,6
Kommunerna på det finländska fastlandet, sammanlagt	0,9	1,0	0,9	0,7	0,6

Bilagor

Bilaga 1. Den totalekonomiska utvecklingen och vissa bakgrundsantaganden

BNP och sysselsättning	2024	2025	2026	2027	2028	2029
BNP:s värde, miljarder euro	276,0	284,5	295,0	307,3	319,7	332,3
BNP, volymförändring, %	0,4	1,0	1,4	1,7	1,6	1,6
Antalet sysselsatta, förändring, %	-1,0	-0,3	0,8	1,3	1,3	1,4
Arbetslöshetsgrad, %	8,4	9,4	9,0	8,4	7,9	7,6
Sysselsättningsgrad (15–64-åringar), %	72,1	71,5	71,8	72,6	73,3	74,2
Lönesumma, förändring, %	1,9	2,8	4,6	4,4	4,5	4,4
Pensionsinkomster, förändring, %	6,2	2,3	1,6	2,8	3,3	3,5
Priser och kostnader, %						
Allmän inkomstnivå	3,1	3,0	3,6	3,0	3,2	3,0
Kommunernas inkomstnivå	3,4	3,2	3,6	4,3	4,0	3,1
Konsumentpriser	1,6	0,4	1,4	1,9	2,0	2,0
Byggnadskostnadsindex	0,0	0,6	1,0	1,1	1,8	1,8
Basprisindex för hemmamarknaden	-1,2	0,0	1,3	1,9	2,0	2,0
Prisindex för basservicen	3,2	2,5	3,5	3,6	3,5	2,8
Statandelsindex som använts i budgetpropositionen[1]	2,2	3,4	3,5			

Kommunarbetsgivarens socialskyddsavgifter, %	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Sjukförsäkringsavgift	1,16	1,87	1,89	1,84	1,81	1,80
Arbetslöshets- försäkringspremie	1,01	0,74	1,14	1,14	1,14	1,14
Arbetsgivarens pensionsavgift	19,64	19,29	19,55	19,55	19,55	19,55
Lärarnas pensionsavgift	16,43	16,52	17,23	17,24	17,24	17,24
Övriga socialförsäkringsavgifter	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70
Kommunarbetsgivarens avgifter sammanlagt	22,51	22,60	23,28	23,23	23,20	23,19
De försäkrades socialskyddsavgifter, %	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Löntagares arbetslöshets- försäkringspremie	0,79	0,59	0,89	0,89	0,89	0,89
Löntagares pensionsavgift, under 53 år	7,15	7,15	7,30	7,30	7,30	7,30
Löntagares pensionsavgift, över 53 år	8,65	8,65	7,30	7,30	7,30	7,30
Poängtal för ArPL-index	3 037	3 077	3 102	3 161	3 229	3 300
ArPL-index, förändring	5,7	1,3	0,8	1,9	2,2	2,2
Poängtal för FPL-index	1 911	1 930	1 936	1 965	2 004	2 044
FPL-index, förändring	5,9	1,0	0,3	1,5	2,0	2,0

[1] Effekten av den indexbroms på en procentenhet som gäller 2024–2027 beaktas direkt i statsandelsprocenten.

Bilaga 2. Effekterna av de åtgärder som statsminister Orpos regering vidtagit på kommuner och samkommuner

miljoner euro, förändring 2026 jämfört med budgeten för 2025

Momentets nr	Momentets namn	Orsak till förändringen	Inverkan på inkomster	Inverkan på utgifter	Nettoinverkan
11.01.01	Skatt på förvärvs- och kapitalinkomster	Sammanlagd effekt av de skatteändringar som statsminister Orpos regering fastställt, netto	30,0	0,0	30,0
11.01.02	Samfundsskatt	Lättat beskattningsvärde för eltjänstebil	-2,0	0,0	-2,0
	Skatter totalt		28,0	0,0	28,0
28.89.35	Statens kompensation till kommunerna för förlorade skatteinkomster till följd av ändringar i beskattningsgrunderna	Effekten av de skatteändringar som statsminister Orpos regering fastställt	-30,0	0,0	-30,0
	Kompensationer för förlorade skatteinkomster totalt		-30,0	0,0	-30,0
28.90.30	Statsandel för kommunal basservice	Indexbroms på en procentenhet (regeringsprogr. 2023)	-31,6	0,0	-31,6
28.90.30	Statsandel för kommunal basservice	Utökning av den grundläggande utbildningen med tre årsveckotimmar (överföring från moment 29.10.30, regeringsprogr. 2023)	12,0	12,0	0,0
28.90.30	Statsandel för kommunal basservice	Slopande av kommunernas sysselsättningskyldighet (arbetslösa arbetssökande som fyllt 57 år) (regeringsprogr. 2023)	-2,2	-4,3	2,2
28.90.30	Statsandel för kommunal basservice	Reformen av stödet för lärande (regeringsprogr. 2023)	53,2	53,2	0,0

Momentets nr	Momentets namn	Orsak till förändringen	Inverkan på inkomster	Inverkan på utgifter	Nettoinverkan
28.90.30	Statsandel för kommunal basservice	Handlingar som gäller stöd för förskoleundervisning och grundläggande utbildning (Ytterligare åtgärder 2024)	-0,6	-2,4	1,8
28.90.30	Statsandel för kommunal basservice	Höjning av hemkommunsersättningen till privata utbildningsanordnare till 100 procent (regeringsprogr. 2023) (överföring från moment 29.10.30)	6,1	6,1	0,0
28.90.30	Statsandel för kommunal basservice	Förenkling av serviceprocessen för arbetssökande (Ytterligare åtgärder 2024)	-0,7	-0,7	0,0
28.90.30	Statsandel för kommunal basservice	Slopande av påminnelsekyldigheten gällande arbetslöshetsskyddet (Ytterligare åtgärder 2024)	-0,4	-0,4	0,0
28.90.30	Statsandel för kommunal basservice	Avveckling av kommunernas skyldigheter och uppgifter	0,9	0,0	0,9
28.90.30	Statsandel för kommunal basservice	Införande av den norska modellen för stöd för hemvård av barn	1,2	1,2	0,0
28.90.30	Statsandel för kommunal basservice	Besparing relaterad till statsandelssystemet (Ytterligare åtgärder 2025)	-75,0	0,0	-75,0
	FM totalt		-37,0	64,7	-101,8
29.10.20	Gemensamma utgifter för grundläggande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete	Främjande av jämställdhet inom småbarnspedagogik och grundskoleutbildning samt småbarnspedagogik (regeringsprogr. 2023, minskning av projektfinansiering jämfört med 2025)	-28,5	-28,5	0,0

Momentets nr	Momentets namn	Orsak till förändringen	Inverkan på inkomster	Inverkan på utgifter	Nettoinverkan
29.10.20	Gemensamma utgifter för grundläggande utbildning, småbarnspedagogik och fritt bildningsarbete	Bidrag för utveckling av lärokursen i finska eller svenska som andraspråk (LTA II, slopande av engångsfinansiering som beviljats 2025)	-4,8	-4,8	0,0
29.10.30	Statsandelar och statsunderstöd till driftskostnader för förskoleundervisning, grundläggande utbildning och småbarnspedagogik	Stärkande av den grundläggande utbildningen (regeringsprogr. 2023)	76,0	76,0	0,0
29.10.30	Statsandelar och statsunderstöd till driftskostnader för förskoleundervisning, grundläggande utbildning och småbarnspedagogik	Utökning av timfördelningen inom den grundläggande utbildningen med tre årsveckotimmar (regeringsprogr. 2023, överföring till moment 28.90.30)	-11,4	-11,4	0,0
29.10.30	Statsandelar och statsunderstöd till driftskostnader för förskoleundervisning, grundläggande utbildning och småbarnspedagogik	Påbyggnadsundervisning för förberedande undervisning	13,8	13,8	0,0
29.10.30	Statsandelar och statsunderstöd till driftskostnader för förskoleundervisning, grundläggande utbildning och småbarnspedagogik	Besparingar hänförs till finansieringen av kommunernas morgon- och eftermiddagsverksamhet (se även nästa rad)	-7,0	0,0	-7,0
-	-	Maximiavgifterna för kommunernas morgon- och eftermiddagsverksamhet höjs i linje med beslutet på föregående rad.	7,0	0,0	7,0
29.10.31	Statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för läroanstalter för fritt bildningsarbete	Svenskspråkig integrationsutbildning för invandrare (minskning av tilläggsfinansiering jämfört med 2025)	-0,4	-0,4	0,0

Momentets nr	Momentets namn	Orsak till förändringen	Inverkan på inkomster	Inverkan på utgifter	Nettoinverkan
29.20.30	Statsandel och statsunderstöd för yrkesutbildningen	Terminsavgifter för studerande från länder utanför EU/EES (Ytterligare åtgärder 2025)	-7,0	-7,0	0,0
29.20.35	Statsandel och statsunderstöd för driftskostnader för gymnasieutbildning	Terminsavgifter för studerande från länder utanför EU/EES (Ytterligare åtgärder 2025)	-1,8	-4,5	2,7
29.80.50	Understöd för främjande av konst och kultur	Minskning av investeringsstöd för byggande (Besparing relaterad till statsbidrag, Ytterligare åtgärder 2024)	-0,8	-0,8	0,0
29.90.51	Främjande av en fysiskt aktiv livsstil och motionsförhållandena	Minskning av investeringsstöd för byggande (Besparing relaterad till statsbidrag, Ytterligare åtgärder 2024)	-1,2	-1,2	0,0
flera moment	Besparingar relaterade till statsbidrag	Gradvis sänkning av nivån på statsunderstöden	-19,0	-19,0	0,0
	UKM totalt		14,9	12,2	2,7
30.20.20	Veterinärvård och bekämpning av växtskadegörare	Ersättning för kommunernas tillsyn över djurens hälsa och välbefinnande: Nivåhöjning av förslagsanslag på grund av svårare tillsyn	4,4	4,4	0,0
	JSM sammanlagt		4,4	4,4	0,0
31.10.30	Understöd för trafik- och kommunikationsnäten	Vandaspåran	34,4	34,4	0,0
31.10.30	Understöd för trafik- och kommunikationsnäten	Spårvägarna i Tammerforsregionen	13,6	13,6	0,0
31.10.30	Understöd för trafik- och kommunikationsnäten	Renovering av tåg- och metrostationer i Helsingfors	-1,8	-1,8	0,0

Momentets nr	Momentets namn	Orsak till förändringen	Inverkan på inkomster	Inverkan på utgifter	Nettoinverkan
31.10.31	Vissa understöd	Finansiering för främjande av promenerande och cykling	1,2	1,2	0,0
31.10.31	Vissa understöd	Verksamhetsbidrag till Enontekis flygplats (engångsbidrag som slopas 2025)	-0,2	-0,2	0,0
31.20.21 (31.20.55)	Köp och utvecklande av tjänster inom den offentliga persontrafiken	Överföring från kollektivtrafikstödet för stora stadsregioner till andra MBT-objekt enligt MBT-avtalet med Helsingforsregionen	0,5	0,5	0,0
	KM totalt		47,7	47,7	0,0
32.30.40	Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna	Utveckling av landskap vid yttre gränsen (minskning av projektfinansieringen jämfört med 2025)	-1,6	-1,6	0,0
32.30.40	Stödjande av hållbar tillväxt och livskraft i regionerna	Belysning till skidskyttcentret i Kontiolax (slopande av engångsfinansiering för 2025)	-1,0	-1,0	0,0
32.50.30	Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet	Minskning av flyktingkvoten till 500 personer/år (regeringsprogr. 2023)	-1,2	-1,2	0,0
32.50.30	Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet	Sänkning av ersättningen av integrationsutbildning så att den motsvarar de lägre kostnaderna	2,3	2,3	0,0
32.50.30	Statlig ersättning för integrationsfrämjande verksamhet	Minskning av kalkylmässiga ersättningar (mindre besparing jämfört med 2025)	6,0	0,0	6,0
	ANM totalt		4,5	-1,5	6,0
	Skatteutfall	Ändringar i lagen om utkomstskydd för arbetslösa	-9,0	0,0	-9,0

Momentets nr	Momentets namn	Orsak till förändringen	Inverkan på inkomster	Inverkan på utgifter	Nettoinverkan
33.10.50, 33.10.57, 33.20.50 och 33.20.52	Indexfrysningar, kommunernas inkomster påverkar kommunernas skatteinkomster	Frysning av vissa förmåner bundna till FPA- och konsumentprisindexet 2024–2027	–9,0	13,1	–22,1
33.10.57	Grundläggande utkomststöd	Ändring av lagen om bostadsbidrag	0,0	19,3	–19,3
33.10.57	Grundläggande utkomststöd	Ändringar av utkomststödet	0,0	–3,0	3,0
33.20.50	Finansiering av inkomstrelaterat arbetslöshetsskydd	Effekter av beslutsbaserade åtgärder på momentet totalt	0,0	–11,0	11,0
33.20.52	Finansiering av grundläggande arbetslöshetsskydd	Effekter av beslutsbaserade åtgärder på momentet totalt	0,0	38,6	–38,6
33.70.50	Hälsofrämjande verksamhet	Finansieringen för projekt som ingår i regeringens investeringsprogram är mindre 2026 än 2025	–5,0	–5,0	0,0
	SHM sammanlagt		–23,0	52,0	–75,0
35.20.32	Programmet för att eliminera långtidsbostadslöshet	Projektfinansieringen ökar under projektets sista år	0,5	0,5	0,0
	MM totalt		0,5	0,5	0,0
	Effekter totalt		9,9	179,9	–170,1



VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

FINANSMINISTERIET

Snellmansgatan 1 A
PB 28, 00023 STATSRÅDET
Telefon 0295 160 01
finansministeriet.fi

ISSN 1797-9714 (pdf)
ISBN 978-952-367-186-7 (pdf)

November 2025